

V nedeljo je 100 mladink in mladincev iz kranjske občine odšlo na pohod od spomenika do spomenika. Začetek pohoda (na fotografiji) in zaključek sta bila na Trgu revolucije v Kranju

Leto XXVI. Številka 74

Ustanovitelji: obč. konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Sk. Loka
in Trzin — Izdaja CP Gorenjski tisk
Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič
— Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

Kranj, sreda, 26. 9. 1973

Cena 70 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sicer ob sredah in sobotah

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Razprava o samoupravnem sporazumu Iskre

Kranj, 25. septembra — Akcijski odbor Združenega podjetja Iskra je dopoldne v sejni sobi nove tovarne na Laborah organiziral razpravo o predlogu samoupravnega sporazuma o združenju v Združenem podjetju Iskra. Razprava o predlogu sporazuma traja v okviru Združenega podjetja že od julija letos. Akcijski odbor pa jo je zaradi izrednega zanimanja in želje, da bi sprejeli tak sporazum, ki bi podjeto zagotavljal večjo produktivnost in učinkovitost, večjo socialno varnost in boljše odnose, podaljšal do 15. oktobra. Tako je zdaj predvideno, da bodo novembra in decembra samoupravni sporazum sprejeli in podpisali v temeljnih organizacijah združenega dela, nato pa razpisali nove volitve.

Poleg članov akcijskega odbora so se današnje razprave udeležili tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij, samoupravnih organov, poslovnega odbora in strokovnih služb Združenega podjetja Iskra. Vabilu k njihovi razpravi pa so se odzvali tudi predsednik republiške skupščine Sergej Kraigher in predstavniki kranjske občine. V razpravi so poudarili, da je predlagani sporazum usklajen z začetnimi določili v ustavi in da po drugi strani zagotavlja delovne celotnega sistema organiziranosti. Ugotovljeno je bilo tudi, da predlagani sporazum bolje ureja položaj nekaterih skupnih organizacij v Iskri, kot sta na primer Iskra commerce in Zavod za avtomatizacijo. Še posebej

ugodno pa so ocenili branžno povezovanje v Iskri. Menili so, da z ustavnimi dopolnili le-to postaja smiselna oblika samoupravnega organiziranja in pri tem zdaj začetni zamisel, da morajo branžna podjetja združevati interesno povezane temeljne organizacije združenega dela. Rečeno je bilo, da si s formiranjem branž

temeljne organizacije združenega dela zagotavljajo večje možnosti za nadaljnji razvoj in s tem tudi višjo socialno varnost. Ko pa so razpravljali o posameznih določilih v sporazumu, so nekateri menili, da bi morali še bolj opredeliti vlogo posameznih delovnih organizacij. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

Na Krvavec novembra

»Le izredno slabo vreme bi lahko povzročilo, da dostopna žičnica na Krvavec ne bi stekla 29. novembra in da do začetka glavne zimske sezone ne bi bile zgrajene na Krvavcu še štiri nove žičnice — tri vlečnice in dvosedežna žičnica z Gospince do vrha Krvavca,« je na sobotni tiskovni konferenci rekel podpredsednik konzorcija za izgradnjo rekreacijskega turističnega centra Krvavec in podpredsednik kranjske občinske skupščine Franc Sirkovič, potem ko so si novinarji ogledali gradnjo dostopne žičnice in naprav na Krvavcu.

Gradnja dostopne žičnice, katere zmogljivost bo 900 oseb na uro (prejšnja žičnica je lahko prepeljala 280 potnikov na Krvavec) poteka po programu. Postavljeni so že vsi nosilni stebri, razen prvega na spodnji postaji, kjer pravkar urejajo potok in gradijo postajo. Podobno je tudi na vrhu, kjer bo postaja pod streho približno čez 14 dni in kjer so tudi že izkopani temelji za stebre za dvosedežno žičnico do vrha Krvavca. Kmalu bodo začeli postavljati tudi tri nove vlečnice. Pospešeno pa urejajo tudi tri nove smučarske proge, od katerih bo ena imela višinsko razliko 1200 metrov in bo potekala z vrha Krvavca skozi Lukenjski graben v dolino k spodnji postaji. Tako bo glavna dostopna žičnica na Krvavec posej za prenekatere tudi manj izurjene smučarje postala smučarska žičnica, saj se bodo prav gotovo smučarji radi odločali za vožnjo z vrha Krvavca v dolino.

Z dograditvijo prve faze rekreacijskega turističnega centra Krvavec (dostopne žičnice in štirih žičnic na Krvavcu ter nekaterih novih smučarskih prog) bo na Krvavcu prostora za okrog 3000 smučarjev. Zmogljivost vseh žičnih naprav bo znašala 5612 oseb na uro in tako se bo Krvavec že v letošnji sezoni uvrstil po tej plati takoj za Kranjsko goro in pred mariborsko Pohorje. A. Zalar

Sava ogroža

Kranj, 25. septembra (ob 16.30) — Na občinskem štabu civilne zaščite smo izvedeli, da so bile v vseh podjetjih ob reki Savi v Kranju po 14. uri posebne ekipe v pripravljenosti. Sava je namreč popoldne naraščala od 4 do 8 centimetrov na uro in je bila v času, ko to poročamo visoka 3,88 metra, kar je le 12 centimetrov pod kritično točko. Tako je v Tekstilindusu (obrat I) popoldne manjkalo še 75 centimetrov, v IKOSU pa 60 centimetrov do razlivanja v proizvodne prostore. Občinski štab je popoldne tudi obvestil nekatera prostovoljna gasilska društva, naj bodo v pripravljenosti zaradi morebitnega črpanja vode. S Kokrice so popoldne obvestili štab, da je precej hiš v vasi zalila voda, ob 16.30 pa je voda zalila pet hiš tudi v Velesovem. Po podatkih štaba je Sava s pritoki v zgornjem delu Gorenjske takrat še vedno naraščala. A. Ž.

Voda preplavila Zgornje Duplje

V kletih in garažah tudi po meter vode — Edina rešitev nova kanalizacija v Zgornjih Dupljah

Po dolgotrajnem lepem vremenu in suši je Gorenjsko v ponedeljek jutraj zajelo deževje, ki traja že tretji dan. Reke in potoki so narasli in včeraj že na številnih mestih prestopili bregove ter poplavlili njive, travnike in vrtove. Na ilovnatih tleh pa je privrela na dan tudi talna

voda. Pomanjkanje vode se je zaradi preobilice padavin hitro spremenilo v povodenj. V nekaterih vaseh so postale vaške kanalizacije pretesne in voda se je razlila po cestah in poteh.

Nadaljevanje na 12. str.

Poplavljen klet Janeza Gradišarja, Zgornje Duplje 70

Bolgarski novinarji na Gorenjskem

Prejšnji petek se je mudila na Gorenjskem delegacija Zveze novinarjev Bolgarije. V delegaciji so bili novinarji in uredniki več tovarniških glasil iz Sofije. Na Jesenicah so si ogledali nekatere obrate Železarne in se pogovarjali o sistemu informiranja v tem velikem kolektivu. Posebej so jih zanimala vprašanja v zvezi z izdajanjem Železarja.

Popoldne so si gostje iz Bolgarije ogledali Bled, zvečer pa sta jih v Ljubljani sprejela pomočnik sekretarja IS za informacije Borut Plavšak in predsednik društva novinarjev Slovenije Slavko Beznik. -t

Naročnik:

VI. MEDNARODNI SEJEM OBRTI IN OPREME od 12. do 21. oktobra 1973

Varne pokojnine

Slovenski izvršni svet je podprl družbeni dogovor, da bi v zadnjih treh mesecih tega leta zvišali prispevno stopnjo na 14,7 odstotka. S tem bi se zmanjšal primanjkljaj v skladnih pokojninskega in invalidskega zavarovanja, upokojenecem v Sloveniji pa bodo tako zagotovljena redna izplačila pokojnin.

Dogovor še letos

Zvezni sekretar za gospodarstvo je izjavil, da bo najbrž do konca leta že sklenjen družbeni dogovor republik in pokrajin o razvoju energetike v Jugoslaviji. ZIS, ki je dal pobudo za to, vztraja, da mora to delo biti opravljeno do konca leta.

Letos rekord

Jugoslovansko turistično gospodarstvo bo letos z dobrih 600 milijoni dolarjev zabeležilo rekordni divizni priliv. V Sloveniji pričakujemo od turizma okrog 150 milijonov dolarjev. Samo slovenska agencija Kompas bo ustvarila okrog 70 milijonov dolarjev. Sicer pa bo imel letos Kompas 1,4 milijarde dinarjev realizacije.

Ob sobotah in nedeljah

Na sestanku predsednikov občinskih skupščin s predsednikom republiškega izvršnega sveta in ž. Andrejem Marinčcem je bilo rečeno, da bomo vsaj do konca aprila živeli pod ostrišim energetskega režimom. Zato se moramo organizirati in če bo treba, spremeniti delovni čas in delovni red. Da ne bi zmanjševali dohodka bo treba delati tudi ob sobotah in nedeljah.

Laže čez mejo

Zvezni sekretariat za delo in socialno politiko je v zvezi z ukrepi proti koleri in potovanjem naših državljanov v Italijo sporočil: »Pri individualnih službenih potovanjih se morajo potniki cepiti z dvema dozama cepiva proti koleri, od prvega cepjenja pa mora preteči najmanj šest dni. Enaki pogoji veljajo za skupinska službena potovanja. Turistična in druga skupinska potovanja pa so možna, če se potniki cepijo najmanj 15 dni pred odhodom. Za takšna potovanja je potrebno dovoljenje zveznega sekretariata za delo in socialno politiko.«

Cenejša zastava 101

Po zadnji podražitvi avtomobilov je Crvena zastava zagotavljala staro ceno za avtomobile zastava 101 (45.230 din) do 15. septembra. Po tem datumu so jih začeli prodajati po 49.999 dinarjev. V petek pa so v vseh prodajalnih podjetjih Slovenija avto začeli sprejemati vplačila za te avtomobile po 44.480 dinarjev. Dobavni rok je 30 do 60 dni.

»Siemens ni kriv«

Generalni direktor zahodnonemške družbe Kraftwerke Union je zanikal, da bi imela firma Siemens kakršnokoli odgovornost za kritične razmere v termoelektrarni Šoštanj III. Od vseh izključitev in okvar (85) je bilo zaradi okvar na Siemensovih napravah le 7 prekinitev oziroma 40 ur.

Proslave

Tudi v soboto in nedeljo je bilo v državi več proslav. Tako so se v soboto v Novi Gorici zbrali primorski partizanski učitelji, v Starih Zagah ob vznožju Roga pa so obudili spomin na ustanovitev partizanskih elektrodelavnic, iz katerih je zrasla današnja Iskra. S proslavo v Kopru je v nedeljo Primorje proslavilo 30-letnico splošne ustaje proti fašističnim zavojevalcem, v Cerknem pa je bilo veliko zborovanje borcev in aktivistov, ki imajo domicil v idrijski občini. V Jablanici je bila v nedeljo proslava ob 30-letnici legendarne bitke na Neretvi.

Ustava je pisana za delavce

Zato naj jim bo razumljiva, je poudaril podpredsednik skupščine SRS in predsednik komisije za redakcijo besedila republiške ustave Slovenije dr. Jože Brilej v pogovoru, ki ga je imel v četrtek, 20. septembra s člani vodstev družbenopolitičnih organizacij skupščine Trziča. Pomembnosti novih ustav ter spremene njene občinske in krajevne zakonodaje se ne zavedamo dovolj, je dejal, čeprav je sprejemanje nove ustave ureditve najbolj revolucionarno dejanje od leta 1945 dalje. Nove družbenoekonomske odnose so sicer že začrtala ustavna dopolnila leta 1971, vendar takrat družbeni odnosi še niso bili na taki ravni, da bi jih lahko uresničili. Dr. Jože Brilej je povedal, da delavci po novem ne bodo odločali le o svojem položaju in delitvi dohodka v združenem delu, temveč bodo imeli prek delegatov vpliv tudi na ostala področja družbenega življenja kot so kultura, izobraževanje, zdravstvo, državni organi itd. Delovni ljudje bodo imeli v novi ustavi ureditvi vpliv na poslovanje raznih družbenih organizacij, kot so banke, trgovina itd. Lete so v preteklosti v veliki meri združevale delavčev denar in ga trošile brez njegovega vpliva. Kako bodo v bodoče poslovale take organizacije, bodo določali posebni zakoni,

ki se pripravljajo vzporedno s pripravami na sprejetje novih ustav. Krajevna skupnost dobiva razen temeljnih organizacij združenega dela in interesnih samoupravnih skupnosti v novi ustavi pomembnejše mesto in je bistven ustavni element. Krajevna skupnost ne združuje le ljudi, ki živijo na njenem območju, temveč tudi delovne ljudi, ki so zaposleni v organizacijah združenega dela na področju skupnosti, in delavce ter TOZD, ki so sicer zunaj skupnosti ali celo občine, zaposleni pa so tudi iz te skupnosti. Vsi omenjeni bodo izbrali svoje delegate, le-ti pa se bodo združevali v krajevni skupnosti. Ker se pojem krajevne skupnosti razširja, se večajo tudi možnosti financiranja. Dr. Jože Brilej se je dotaknil tudi novega družbenopolitičnega sistema, ki temelji na delegacijah oziroma delegatih delovnih ljudi. Delegati ne bodo stalni, kot predvidevajo osnutki ustav nekaterih drugih republik, temveč občasni. Delegacije jih bodo izbirale glede na probleme, ki jih bodo obravnavale skupščine.

Na razpravi v Trziču so poudarili pomembnost sodišč in ostalih pravosodnih organov ter organov delavske kontrole. Državna in samoupravna sodišča bodo morala z njimi sodelovati. J. Košnjek

Mladi delavci o ustavi

V četrtek, 20. septembra, je bila na Jesenicah specializirana konferenca mladih delavcev. Na konferenci so največ razpravljali o osnutku ustavnih dokumentov in o osnutku družbenega dogovora.

Mladi so menili, da bi morali delavcem, ki v dodatnem izobraževanju žele pridobiti osnovnošolsko izobrazbo, omogočiti brezplačno šolanje. Stroške naj bi kriale delovne organizacije ali temeljno izobraževalna skupnost.

V okviru razprave o osnutku ustav so podprli razne pripombe, ki so jih oblikovali mladi na regionalnem posvetu občinskih konferenc v Kranju in obenem predlagali, naj bi mandatna doba delavskega sveta temeljne organizacije združenega dela trajala štiri leta in ne dve leti. Predlagali so tudi, naj bi ustavna komisija pregledala vse tiste člene v

osnutku ustave, ki bi jih lahko takoj izključili in zakonsko takoj uredili.

V nadaljevanju konference so razpravljali o oblikovanju temeljnih organizacij združenega dela v občini, o uresničevanju ustavnih dopolnil in sodelovanju mladih pri njihovem uresničevanju. Posebno so se zavzemali za pripravo statutov v delovnih organizacijah. Ti naj bi bili tako oblikovani, da bi vsi mladinski aktivni našli v njih svoje mesto tudi tako, da bi se kazala odgovornost delovnih organizacij do materialnega položaja aktivov.

Na konferenci so potrdili program dela, poudarili pomen družbenega izobraževanja mladih, sodelovanje z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami, še posebej pa so se pogovarjali o vključitvi tistih mladih, ki prihajajo na Jesenice iz drugih republik. D. S.

Živahne javne razprave

V radovljiški občini v teh dneh potekajo živahne javne razprave o osnutku zveze in republiške ustave ter občinskega statuta v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah. Krajevne organizacije socialistične zveze so organizirale javne razprave že v vseh krajevnih skupnostih. V nekaterih krajih so družbenopolitične organizacije pripravile svoje delegacije, ki bodo posredovale stališča s teh razprav. V delovnih organizacijah pa sklicujejo javne razprave sindikalne organizacije. Ponekod so se odločili za podrobnejše razprave v okviru po-

slovnih enot. Tako bodo na primer v Elanu imeli javne razprave v 19 enotah, v Plamenu pa v 9. Za podobno obliko so se odločili tudi v Verigi in še v nekaterih drugih kolektivih.

Iz dosedanjih razprav je razvidno, da se delavci najbolj zanimajo za bodočo delitev dohodka v okviru temeljnih organizacij združenega dela, za položaj krajevnih skupnosti v občini; predvsem za odtujevanje sredstev preko davkov in prispevkov in z družbenimi dogovori. Pojavljajo se tudi vprašanja o pravicah in dolžnostih delegatov in delegacij iz TOZD v krajevnih skupnostih in v občinski skupščini. Delavci si od novega delegatskega in skupščinskega sistema obetajo večji napredek in soglašajo z ustavnimi osnutki. Zelijo pa, da bi bila ustrezna določila tudi v statutu občine in v statutih krajevnih skupnosti. JR

Sindikat o alkoholizmu

Sindikalna organizacija tovarne Sava Kranj je pred nedavnim razpravljala o problemu alkoholizma na podlagi poročila socialne službe podjetja. Ugotovili so, da je problem v kolektivni pereči in da ga je treba čimprej začeti reševati z vsemi sredstvi. Sprejeli so tudi nekatere ukrepe za preprečevanje alkoholizma v podjetju. Sindikalna organizacija pa ugotavlja, da bi ta problem veliko lažje reševali s pomočjo širše družbene skupnosti in družbenopolitičnih organizacij občine. Sindikalna organizacija Save ugotavlja, da so še sedaj brez odmeva zahteve, naj bi tudi v kranjski občini prepovedali točenje alkoholnih pijač do 7. ure zjutraj, tako kot je to urejeno v večini gorenjskih občin. Sindikalna organizacija tovarne Sava je o tem sprejela ustrezen sklep in ga kot priporočilo poslala skupščini občine, z njim pa je seznanila tudi ostale družbenopolitične organizacije v občini.

Aktiv mladih na Javorniku

V soboto, 22. septembra, so mladi na Javorniku na svojo pobudo in ob pomoči občinske konference ZMS Jesenice ustanovili svoj mladinski aktiv. Pripravili so tudi program dela.

Ustanovitev aktiva pa predvidevajo tudi mladi na Koroški Beli. Mladinci in mladinke s Koroške Bele so se zbrali samoiniciativno. Svoje prostore bodo imeli v delavskem domu na Javorniku. D. S.

Jesenice

V jeseniški občini bodo organizirali 228 javnih razprav o osnutkih obeh ustav in občinskih statutih. Od tega so na Jesenicah imeli že 112 javnih razprav. Na teh so razpravljali predvsem o osebni in kolektivni odgovornosti, o delegatskem sistemu ter o varstvu okolja. Menili so, da je problem varstva okolja premo opredeljen in se zavzeli za to, naj bi se reševanje tega problema zavzemale predvsem tiste organizacije združenega dela, ki okolje najbolj onesnažujejo. D. S.

Kranj

Pri občinski konferenci socialistične zveze je bila v ponedeljek dopolne razširjena seja kmečke sekcije, na kateri so razpravljali o vlogi kmetijskih zemljiških skupnosti in o nekaterih vprašanih organiziranja kmetov. Na 27. seji se je včeraj popoldne sestal izvršni odbor občinske konference socialistične zveze. Člani so razpravljali o osnutku statuta kranjske občine in se seznanili s potekom javnih razprav o osnutkih zveze in republiške ustave v občini. — O dosedanjem poteku javnih razprav se bodo jutri dopolne pogovarili tudi na sektorskem posvetovanju v Kranju. Udeležili se ga bodo predsedniki in sekretarji občinskih konferenc SZDL, predstavniki občinskih sindikalnih svetov in predsedniki koordinacijskih odborov za spremljanje javnih razprav.

Pri občinskem sindikalnem svetu so se včeraj opoldne sestali predsedniki sindikalnih organizacij iz gospodarstva. Razpravljali so o naloga sindikalnih organizacij pri ozimnici in posledicah omejitve električne energije. Pred bližnjimi delovnimi konferencami sindikalnih organizacij so se dogovorili tudi za celodnevni razgovor o pripravah nanje. A. Z.

V ponedeljek je imel iniciativni odbor za ustanovitev temeljne telesno-kulturne skupnosti (TTKS) v občini Kranj že dvanajsto sejo. V svojem dosedanjem delu je iniciativni odbor opravil pomembno delo. Razčistil je mnoga vprašanja bodoče organiziranosti telesne kulture v občini in izdelal teze za ustanovni akt bodoče samoupravne skupnosti za to področje družbenega udejstvovanja delovnih ljudi in še posebej mladine. Teze bodo v kratkem dane v javno razpravo. Da bi javnost bolje seznanili s pripravami na ustanovitev TTKS, bo iniciativni odbor prihodnji ponedeljek sklical v klubu poslancev v Kranju tiskovno konferenco.

Radovljica

V skladu z obstoječo stanovanjsko zakonodajo in sprejetim samoupravnim sporazumom o izločanju in usmerjanju sredstev za stanovanjsko izgradnjo ter s sprejetimi sklepi predsedstva občinskega sindikalnega sveta in iniciativnega odbora za ustanovitev samoupravne stanovanjske skupnosti sta občinski sindikalni svet in iniciativni odbor za ustanovitev samoupravne stanovanjske skupnosti v Radovljici v ponedeljek dopolne pripravila zbor delegatov vlagateljev združenih enot. Na zboru delegatov so med drugim izvolili predstavnika v zbor vlagateljev.

Na podlagi sklepa predsedstva občinskega sindikalnega sveta se bodo jutri opoldne sestali predsedniki osnovnih sindikalnih organizacij iz radovljiške občine. Razpravljali bodo o energetskega položaju in nalogah sindikata, o ozimnici in organiziranosti sindikatov. A. Z.

Škofja Loka

V ponedeljek so se v Škofji Loki sestali predstavniki podjetja za stanovanjsko gradnjo Lokainvesta in člani pripravljalnega odbora za ustanovitev samoupravne stanovanjske skupnosti v Škofji Loki. Pogovarjali so se o usmerjanju stanovanjske gradnje v občini. Hkrati pa so sklenili, da bo pripravljani odbor čimprej sklical posvet predstavnikov sveta za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve, sveta za kmetijstvo in sveta za gostinstvo in obrt. Vsi skupaj bodo še enkrat pregledali predlagani urbanistični načrt in skušali uskladiti interese. Še posebno bodo pretresli predlagane rešitve za gradnjo individualnih hiš.

Vsi ti posveti sodijo v okvir priprav za ustanovitev samoupravne stanovanjske skupnosti. Jb

Trzič

Na ponedeljkovi seji razširjenega plenuma občinskega sindikalnega sveta Trzič so sklenili, da je treba pospešiti akcijo zbiranja sredstev za Kumrovec tudi med delovnimi ljudmi trziških organizacij združenega dela. Sindikat predlaga, da bi vsak zaposleni prispeval odstotek od neto osebnega dohodka. Na ta način bi v Trziču zbrali 90.000 dinarjev. V kakšni obliki bo potekalo zbiranje tega denarja, se bodo odločile delovne organizacije. Možnosti sta v glavnem dve. Ali bodo delavci dali odstotek mesečne plače ob izplačilnem dnevu neposredno iz kuvert, ali pa bodo ta sredstva delovne organizacije dale iz skladov skupne porabe.

V teh dneh bodo tudi po trziških delovnih organizacijah stekle ustavne razprave, ki bodo končane do 5. oktobra. Zaradi racionalnosti bodo imeli nekateri kolektivni skupne razprave. Samostojni razpravi bosta le v tovarnah Peko in BPT. Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta je že imenovalo posebno skupino, ki bo delovnim ljudem razlagala spremembe zvezne in republiške ustave ter značilnost novega občinskega statuta in statutov krajevnih skupnosti. Jk

Kmalu konferenca mladih

V petek se je sestalo predsedstvo občinske konference zveze mladine v Radovljici in razpravljalo o organizaciji konference mladih delavcev, ki bo po novi organiziranosti zveze socialistične mladine sestavni del občinske konference. Ustanovili so komisijo za družbeno-ekonomske odnose, ki bo konferenco skušala organizirati do srede oktobra. Konferenco bo sestavljalo okrog 40 delegatov iz delovnih organizacij v občini. Namen ustanavljanja konferenc mladih je pomlajevanje sindikatov. Podobno konferenco pa bodo ustanovili tudi za mlade s terena.

Ko so razpravljali o sodelovanju mladinskih aktivov z organizacijami na terenu, so ugotovili, da je le-to slabo. Glede ustanovitve oddelka jeseniške ekonomske srednje šole v Radovljici so sklenili, da bodo dijaki prvega letnika organizirani v mladinski organizaciji šolskega centra (kovinarske in gostinske stroke). Domenili so se tudi, da bodo prihodnji mesec pripravili seminar za vodstva mladinskih aktivov in za člane občinske konference v partizanskem domu na Vodicah. Na tem seminarju bodo razpravljali o osnutku zvezne in republiške ustave ter občinskega statuta ter o novi organiziranosti zveze socialistične mladine.

Ivan Valjavec - sekretar občinskega sindikalnega sveta Trzič

S petkove seje so poslali tudi dve protestni pismi. Obsodili so vojaški udar v Čilu ter razstrelitev partizanskega spomenika v Robežu na Koroškem. M. Hudovernik

Čimveč delavcev in žena

V ponedeljek je bila v Trziču seja predsedstva občinskega sindikalnega sveta, na kateri so imenovali novega sekretarja občinskega sveta. Funkcija, ki jo predvideva nova organizacija slovenskih sindikatov, so zupali Ivanu Valjavcu, znanemu družbenopolitičnemu delavcu, ki je zaposlen v Bombažni predilnici in tkalnici Trzič. Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta je tudi odobrilo 4500 dinarjev pomoči stanovalcem stanovanjske hiše na Fužinarski v Trziču, ki jih je pred nedavnim prizadel požar. Jk

V Križah od spomenika do spomenika

Taborniški odred Kriška gora iz Križev bo organiziral v soboto in nedeljo VI. orientacijski pohod od spomenika do spomenika. Doseganje danjih tekmovalj so se udeleževali le taborniki, planinci in ekipe JLA. letos pa bo prvič sodelovala tudi šolska mladina. Učenci osnovnih šol bodo startali v soboto ob 9. uri pred osnovno šolo v Križah, taborniki, planinci in vojniki pa v nedeljo ob 10. uri. Tekmovalni progji bosta potekali po bližnji okolici Križev. K

STOLPEC ZA UPOKOJENCE

Vprašanje: Kdaj ima upokojenec pravico do dodatka za pomoč in postrežbo?

Odgovor: Pravico do dodatka za pomoč in postrežbo imajo upokojenci in tudi nekateri zaposleni zavarovanci, če jim je za osnovne življenjske potrebe neogibno potrebna stalna pomoč in postrežba drugega.

Pravico do dodatka za pomoč in postrežbo imajo starostni, invalidski in družinski upokojenci. Dodatek prejema tudi slepi zavarovanci, dokler so zaposleni, in zavarovanci, ki so zaposleni najmanj polovico delovnega časa, zmožnost njihovega premikanja pa je zmanjšana za 70 odstotkov. Dodatek prejema tudi slepi upokojenci. Do dodatka pa nimajo pravice osebe, ki so sklenile delovno razmerje kot slepe in si pridobile pravico do dodatka zgolj zaradi slepote, in če so potem uveljavljale pravico do predčasne pokojnine.

Višina dodatka za postrežbo in pomoč je odvisna od tega, ali je upravičencu pomoč in postrežba potrebna za opravljanje vseh ali pa le večine njegovih osnovnih življenjskih potreb. Letos znaša višina tega dodatka 540 din mesečno, če je dodatna stalna in postrežba neogibno potrebna za opravljanje vseh osnovnih življenjskih potreb, sicer pa je 464 din. Dodatek v višini 464 din mesečno dobi tudi slepi zavarovanci in slepi upokojenci ter nepokretni zavarovanci, pri katerih je zmožnost premikanja zmanjšana za 70 odstotkov ali več, če so zaposleni z najmanj polovico polnega delovnega časa.

Invalidska komisija ugotavlja potrebo po pomoči in postrežbi. Komisija tudi ugotavlja ali je pomoč neogibno potrebna pri vseh ali samo pri večini osnovnih življenjskih potreb. Z osnovnimi življenjskimi potrebami se razume oblačenje in slačenje, obuvanje, sezuvanje, umivanje, opravljanje telesnih potreb, hranjenje, ne pa tudi priprava hrane.

Pravica do dodatka za pomoč in postrežbo ni odvisna od premoženjskega stanja. Dodatek pripada upravičencu ne glede na višino pokojnine ali na višino osebnega dohodka zavarovanca, izpolnjeni morajo biti le pogoji neobhodne potrebe po pomoči in postrežbi drugega.

Izlet upokojencev tovarne Planika

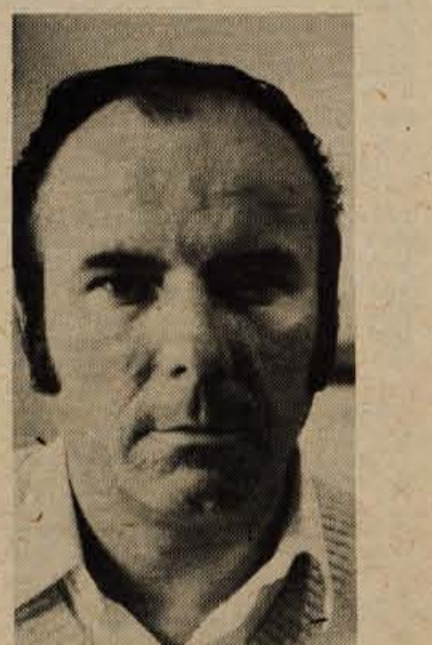
Ob 20-letnici ustanovitve tovarne Planika je kolektiv organiziral za vse upokojene člane izlet na Koroško. Pot jih je vodila prek Gornjega grada v kraje pesnika Kajuha in pisatelja Prežihovega Voranca čez Črno pod Pečo do planinske kočice na Slemenu. Vodja izleta je bil Jože Draksler.

Počastitev borcev osemdesetletnikov

Konec prejšnjega meseca je Zveza prostovoljcev — borcev za severno mejo v prostorih Društva upokojencev v Kranju organizirala manjšo slovesnost za vse koroške borce, ki so letos dopolnili 80 let. Od 80 članov Zveze je bilo razpisanih 9 osemdesetletnikov, od katerih pa dva nista mogla priti zaradi bolezni. Čas, ko so na Koroškem divjale borbe za severno mejo Jugoslavije, se hitro odmika, obenem pa se tudi preživele borci bližajo skrajni meji večera življenja. Na slovesnosti so se bivši borci v prisrčnem in tovariškem vzdušju spominjali krajev, kjer so se borili pred 55. leti, in tovarišev, ki so v tem boju padli.

Kmetije v večini Z varstvom so uspehi

Kmetijska zadruga Cerklje je med največjimi zadrugami organizacijami na Gorenjskem. Deluje na področju 30 naselij, v katerih je okrog 730 kmetov. Od teh jih ima 725 z zadružno pogodbeno odnose, in to predvsem pri proizvodnji in prodaji mleka in krompirja ter živine. Cerkljanska zadruga je prva na Gorenjskem, v mislih imamo kmetijske delovne organizacije, uresničila republiški zakon o združevanju kmetov ter upoštevala ustavno dopolnila ter določila osnutka nove ustave.

Milan Novak, tehnični vodja zadruge, je eden od sooblikovalcev nove cerkljanske zadruške organizacije. S tega področja smo mu zastavili nekaj vprašanj. Milan Novak je na začetku pogovora dejal:

»Pred sprejetjem nove organizacije zadruge smo imeli zbere kmetov v šestih vaseh. Udeležba je bila zadovoljiva. Kmetje so se zanimali za novosti. Pričakujem, da bo sedanje dobro sodelovanje med kmeti in zadrugo še boljše. Kmetov vpliv pri upravljanju zadruge bo po novem večji in neposrednejši. Z boljšim sodelovanjem bomo zajeli več tržnih viškov in na ta način bomo na trgu močnejši in haša beseda pri določanju prodajnih cen bo več veljala.«

Kakšna je torej nova organizacija Kmetijske zadruge Cerklje?

»Na zadrugnem zboru smo sprejeli nov statut, ki je usklajen z zakonom o združevanju kmetov in z ustavnimi dopolnilni. Zadrugni svet ni več najvišji samoupravni organ zadruge, temveč je prevzel to nalogo občni zbor zadruge. Sestava občnega zbora se je v primerjavi s prejšnjim svetom spremenila v prid kmetov, saj imajo v njem 70 odstotkov članov, v svetu pa so jih imeli 50. Udeležba delavcev zadruge v občnem zboru je sedaj 30-odstotna. V enakem razmerju so sestavljeni tudi drugi zadrugni organi: upravni odbor, kmetijski odbor, komisija za sprejem in odpoved delovnih razmerij, nadzorni odbor in komisija za varstvo delovnih dolžnosti. Nadzorni odbor je v bistvu tudi organ delavske kontrole. Naša zadruga je ena TOZD z dvema zadrugama enotama Cerklje in Voklo. Kmetijski odbor je najvišji organ teh enot, sestavljen na osnovi delegatskega načela. Tudi delitev dela dohodka je v njegovi pristojnosti. Razen tega pa kmetijski odbor odloča o sprejemanju članov v zadrugo na področju enote, sklepa o trajnejšem pogodbenem sodelovanju, upravnemu odboru zadruge predlaga cene reprodukcijskega materiala (zaščitna sredstva, gnojila, semena itd.), predlaga pogoje za proizvodno sodelovanje z druge s člani ter razpravlja in odloča o odkupnih cenah kmetijskih pridelkov in o sistemu poslovanja zadruge. Kmetijski odbor sprejema tudi proizvodni

Izlet za telesne invalide

Radovljiška podružnica telesnih invalidov je prejšnjo nedeljo pripravila enodneveni izlet za svoje člane. 57 telesnih invalidov iz občine (med njimi je bilo tudi precej težko pokretnih in nepokretnih) je na Dolenjskem obiskalo Kostonjivo in Smarješke toplice. To je bil prvi takšen izlet, ki ga je organizirala radovljiška podružnica, namenjen predvsem srečanju in spoznavanju invalidov v občini. Del denarja za izlet je prispevala radovljiška podružnica, del pa invalidi sami. Prihodnjo pomlad bodo za radovljiške invalide pripravili še več podobnih izletov.

plan zadrugne enote, določa organizacijo odkupne mreže ter načine povezovanja članov z zadrugo.«

V vaši zadrugi predvidevate torej več oblik povezovanja kmetov z zadrugo. Katere so te oblike?

»Najvišja oblika sodelovanja je članstvo v zadrugi. Naš član je lahko vsak občan, ki opravlja z osebnim delom kmetijsko dejavnost. Kmet, ki želi postati član, mora podpisati pogodbo, s katero se zavezuje, da bo trajno gospodarsko in člansko sodeloval z zadrugo. Prav tako lahko le član sodeluje pri upravljanju zadruge in je voljen za delegata zadrugnih organov. Druga oblika povezovanja je pogodbeno sodelovanje. Vsako proizvodno leto lahko sklene zadruga s kmetom pogodbo o enoletnem sodelovanju. Tretja oblika sodelovanja pa je le občasno sodelovanje, ki se izraža le v občasni prodaji kmetijskih proizvodov zadrugi. Člani imajo povsod, tudi pri odkupu proizvodov, prednost. Z vsakim posebej sklepamo pogodbo, v kateri so zapisane obojestranske pravice in dolžnosti. Člani zadruge so enakopravni člani delovne skupnosti. Naše računovodstvo bo za vsakega člana posebej vodilo knjigo poslovanja. Računam, da bodo vsi tisti kmetje, ki že doslej sodelujejo z zadrugo, podpisali člansko pogodbo.«

Statut vaše zadruge predvideva tudi drugačno vlogo sklada skupne porabe?

»Sklad skupne porabe se po novem deli v sklad za zaposlene delavce in v sklad za kmete-člane zadruge. Sredstva sklada bodo kmetje lahko uporabili za izlete, strokovna predavanja in izobraževanje itd. Po zaključnem računu bodo kmetje lahko po novem tudi sodelovali pri delitvi dohodka. Kmetijski odbori bodo imeli odločilno besedo, končen sklep o delitvi dohodka pa mora sprejeti občni zbor. Novost statuta zadruge je tudi boljše opredeljena vloga pospeševalne službe. Naša zadruga ima pospeševalca in ga sofinansira skupaj z občinskimi kmetijskim skladom. Sodim, da mora biti kmetijsko pospeševanje družbeno priznano delo. Povedati moram, da tudi doslej z denarjem zadruge ni razmetavala. Obrnili smo ga tako, da imajo kmetje nekaj od njega. Smo zadruga, ki je zadnja leta največ investirala. Opreмили smo vse mlečne zbiralnice, zgradili skladišča in nihče ne more reči, da smo bili negospodarni. S sodelovanjem kmetov, članov zadruge, bomo v prihodnje lahko še bolj.«

Rebalans proračuna

Skupščina temeljne izobraževalne skupnosti Kranj je na svoji zadnji seji sprejela rebalans finančnega načrta za leto 1973. Po finančnem načrtu za letošnje leto je bilo za šolstvo namenjenih okoli 40 milijonov novih dinarjev, zaradi izjemnih okoliščin pa je bilo treba finančni načrt spremeniti. Na skupščini so poudarili, da finančni načrt kot je letošnji, po obsegu doslej še ni bil. Vzroki so v znanem povečanju vrednosti točke, v novem samoupravnem sporazumu, za kranjsko občino pa je značilen poleg novega predmetnika še razširjena dejavnost, saj je v letošnjem šolskem letu kar 36 novih oddelkov.

V proračunu je za sanacijo osebnih dohodkov prosvetnega kadra in pa za razširjeno dejavnost zmanjkalo 1,4 milijona din. Do primanjkljaja verjetno ne bi prišlo, če ne bi bila višina osnovnega vira dohodkov, ki ga TIS dobi po odloku skupščine občine, namreč prispevek iz osebne dohodka, zamrznjen z zveznim predpisom. Sredstva tega vira so zaradi višanja osebnih dohodkov med letom sicer višja od planirane vsote, vendar se še ne ve, kdaj bo limit odmrznjen in če se bo ta denar lahko uporabil za vzgojno učno dejavnost osnovnih šol. Akcija republiške izobraževalne skupnosti je sicer v teku, na rezultate pa bo treba še počakati. Skupščina TIS Kranj bo predlagala skupščini občine dodelitev dodatnih 1,4 milijona din k letošnjemu finančnemu načrtu.

Med slabostmi rebalansa finančnega načrta pa so na skupščini poudarili tudi to, da rebalans ne upošteva povečanje materialnih stroškov za vzdrževanje šol. Ob tako velikem povečanju cen za kurjavo in razsvetljavo bo šolam ostal denar le še za kredo in papir, medtem ko ostalih stroškov vzdrževanja šole ne bodo zmogle.

Kranjska posebna osnovna šola ima že drugo leto štiri oddelke podaljšanega bivanja za skupaj 64 otrok. Medtem ko je bilo podaljšano bivanje še pred štirimi petimi leti, ko so ga na šoli začeli uvajati, še nakakšna prisila za starše, pa se je stanje z leti vsekakor zelo spremenilo. Starši sami so namreč opazili vse dobre strani podaljšanega bivanja otrok.

»Začeli smo z enim oddelkom,« pravi ravnateljica posebne osnovne šole Anka Zevnikova, »otroke pa smo za ta oddelek bolj ali manj določili, to se pravi izbrali smo otroke, za katere smo menili, da so ga najbolj potrebni. Gledali smo na socialno stanje družine, pa tudi na take, ki tem otrokom, ki potrebujejo posebno pozornost iz kakršnihkoli razlogov, ne morejo nuditi pomoči pri učenju in pri vzgoji.«

Uspehi so se kmalu pokazali, tako da je iz leta v leto raslo zanimanje za vključitev otrok v podaljšano bivanje. Zelo se je tudi popravil učni uspeh, saj se je močno znižalo število ponavljalcev od prejšnjih 15 do 20 na 5 v zadnjem šolskem letu. Vodstvo šole ugotavlja, da ima podaljšano bivanje velik vpliv na delovne navade otrok. Ti jih često v neustreznem okolju, zaradi preza-paslosti staršev, nepopolne družine ali iz drugih vzrokov niti ne morejo razviti.

»Otroci so sedaj bolj na tsnem, saj v sedanjih prostorih res nimamo pravih pogojev za delo. Drugače pa bo potem, ko

se bomo preselili v novo šolo, kjer bo lahko v varstvu okoli 60 odstotkov otrok. Večina teh otrok, ki so sedaj v varstvu, je iz socialno šibkih družin, tako da te ne zmorejo oskrbnine 225 din na mesec. Starši zato plačujejo le tretjino, dve tretjini pa TIS Kranj.«

Delo v oddelkih podaljšanega bivanja se odvija po programu za podaljšano bivanje v rednih šolah, seveda prilagojeno za posebne šole. Razen prehrane in pa pomoči pri učenju vsebuje program podaljšanega bivanja tudi rekreacijo. Sem sodijo interesne zaposlitve kot so branje knjig, poslušanje plošč, razna ročna dela in drugo. Vzgojiteljica pa otroke popelje tudi na sprehod, v muzej ali kam drugam ali pa se enostavno z otroki pogovarja — skratka skuša nadomestiti vsi potrebno domačo vzgojo, česar so posebno otroci z vedenjskimi motnjami še posebno potrebni.

Tudi druge posebne osnovne šole na Gorenjskem imajo oddelke podaljšanega bivanja, morda nekaj manj oddelkov kot v Kranju, čeprav nimajo vse velikih težav s prostorom.

Posebna osnovna šola v Kranju ima organizirano varstvo tudi za učence, ki se vozijo od daleč. Poseben problem pa so učenci, ki zaradi redkih avtobusnih zvez izgubijo mnogo časa s čakanjem, prevozom in tudi hojo do doma. Najbolj ustrezno zanje bi bilo bivanje v internatu vsaj v zimskih mesecih, ko je pot v šolo in iz šole le predolga in prehuda.

L. M.

V Kranju za Kumrovec že 306.000 dinarjev

Zbiranje prispevkov za gradnjo doma v Kumrovcu in pomoči za Kozjansko tudi v kranjski občini poteka že nekaj mesecev. Delovne organizacije in posamezniki so prispevali v tem času nekaj več kot 306.000 dinarjev. V petek je o poteku akcije razpravljala občinska komisija za gradnjo doma v Kumrovcu. Pozval je vse, ki se še niso odločili za prispevek, da to storijo čimprej. Hkrati pa je odbor izrazil prepričanje, da bo akcija uspela in bo do konca leta zbranih vseh 500.000 dinarjev. Toliko naj bi kranjska občina prispevala za gradnjo spominskega doma in za pomoč Kozjanskemu.

V nadaljevanju prilagamo seznam tistih, ki so že nakazali svoj prispevek na posebni žiro račun. Seznam je narejen po republiškem seznamu in če vanj ni vključena katera od organizacij, ki je denar že prispevala, naj to sporoči odboru za izgradnjo doma v Kumrovcu Kranj.

Za spominski dom v Kumrovcu so do 6. 9. 1973 prispevali:		3. Osnovna šola Mavčiče	
1. DELOVNE ORGANIZACIJE:		4. Dijaški dom Kranj	445,65
1. SDK Kranj — podružnica	6.240,00	5. Zavod za pož., reš. in teh. sl. Kranj	1.035,00
2. Osnovna šola Senčur	1.000,00	6. Osn. šola F. Prešeren Kranj	710,00
3. Osnovna šola S. Zagar Kranj	1.508,00	7. VINO — Kranj	1.000,00
4. Vodovod Kranj	2.000,00	8. ISKRA — elektromehanika Kranj	500,00
5. Gorenjska oblačila Kranj	4.590,00	9. Osn. šola D. Jenka Cerklje	1.043,30
6. VVZ Kranj	500,00	10. Veleželeznina MERKUR Kranj	3.303,00
7. Poklicna šola Kranj	1.150,00	11. Veleželeznina MERKUR PE komun. skladišča	130,00
8. KZSZ Kranj	1.500,00	12. Komunalni servis Kranj	1.050,50
9. Ind. bomb. izdelkov Kranj	20.000,00	13. Spl. vodna skupnost Gorenjske Kranj	1.005,00
10. Gozdno gospodarstvo Kranj	425,00	14. KZ Cerklje	260,00
11. Veterinarska postaja Kranj	600,00	15. Družb. pol. org. občine Kranj	410,00
12. SPiZ — podružnica Kranj	270,00	16. SAVA tov. gum. izdelkov Kranj	45.000,00
13. Delavska univerza T. Breje Kranj	1.000,00	17. ELEKTRO Kranj	297,50
14. SSP samopostrežne restavracije Kranj	1.800,00	18. Gozdni obrat Predvor	547,00
15. Višja šola za organizacijo dela Kranj	1.000,00	19. Cestno podjetje Kranj	560,00
16. Zveza kul. prosvetnih organizacij Kranj	150,00	20. Projektivno podjetje Kranj	250,00
17. Center za soc. delo Kranj	1.000,00	21. Zdravstveni delavci Kranj	500,00
18. Komunalni servis Kranj	5.000,00	22. ELITA Kranj	293,00
19. SSP ekon. adm. šol centra Kranj	1.000,00	23. ETP Kranj	140,00
20. Bolnišnica za gin. in porod. Kranj	500,00	24. CREINA Kranj	2.146,65
21. VVZ (otroški vrtec in jasli) Golnik	500,00	25. Grad BRDO pri Kranju	200,00
22. Klinične bolnice za TBC Golnik	5.000,00	3. KRAJEVNE ORGANIZACIJE ZB NOV:	
23. Osnovna šola Predoslje	500,00	1. Planina — Čirče	680,00
24. Podjetje za stan. in kom. gospod. Kranj	3.000,00	2. Stražišče	2.303,00
25. Veletrgovsko podjetje KOKRA Kranj	3.000,00	3. Britof	405,00
26. Gorenjski muzej Kranj	500,00	4. Straževo	370,00
27. Veletrgovina ŽIVILA Kranj	5.000,00	5. Bitnje	500,00
28. Zavod za pož., reš. in teh. sl. Kranj	500,00	6. Predoslje	290,00
29. ISKRA tovarna elektrotehničnih in finomehaničnih izdelkov Kranj	86.000,00	7. Kranj — center	674,00
30. Osnovna šola Duplje	98,00	8. Kokra	495,00
31. Servisno podjetje Kranj	2.000,00	9. Besnica	1.164,00
32. Dijaški dom Kranj	500,00	10. Visoko	1.027,00
33. Osn. šola S. Jenko Kranj	1.293,00	11. Primsko	1.572,00
34. Exoterm Kranj	1.665,00	12. Predvor	745,00
35. KZ Cerklje	500,00	13. Kokrica	2.160,00
36. Kom. zavod za zaposlovanje Kranj	946,25	14. Voglje	550,00
37. Osn. šola M. Valjavec Predvor	941,10	15. Zlato polje	2.130,00
38. PLANIKA Kranj	12.930,00	16. Podbrezje	590,00
39. Obč. javno tožilstvo Kranj	1.000,00	17. Cerklje	1.210,00
40. Osn. šola S. Mlakar Senčur	200,00	18. Huje	684,00
41. Izdelovanje in popravila tehtnic Kranj	400,00	19. Orehek	515,00
42. CP Gor. tisk Kranj	5.000,00	20. Gorenja Sava	300,00
43. Hotel JELEN Kranj	2.000,00	21. Mavčiče	400,00
44. Osrednja knjižnica Kranj	500,00	22. Aktiv ZB NOV tov. SAVA Kranj	1.190,00
45. SGP PROJEKT Kranj	10.900,00	4. KRAJEVNE ORGANIZACIJE ZRVS:	
46. Kranjske opekarne Kranj	1.227,00	1. Cerklje	110,00
47. Zavarovalnica SAVA Kranj (PE)	1.000,00	2. Primsko	620,00
48. KS Bitnje	300,00	3. Vodovodni stolp I / II	1.207,00
49. Kinopodjetje Kranj	1.000,00	4. Zlato polje	630,00
50. Gorenjski Sejem Kranj	130,00	5. Kranj — center	200,00
51. Posebna osnovna šola Kranj	500,00	5. AKTIVI ZMS:	
52. Ljubljanska banka, podr. Kranj	5.000,00	1. Domska skupnost DD Kranj (gojenici)	928,15
53. Pekarna Kranj	416,00	2. PLANIKA Kranj	400,00
54. Briv. friz. salon Kranj	400,00	3. Stražišče	200,00
55. Mlekarski šol. center Kranj	800,00	4. Kranj — občina	880,00
56. Gimnazija Kranj	1.000,00	5. Predoslje	200,00
57. Puškarna Kpanj	1.000,00	6. Cerklje	200,00
58. KS Zabcina	500,00	6. PIONIRSKI ODREDI OD ZBRANEGA PAPIRJA:	
59. KZK obrat mlekarne Kranj	560,00	1. Osn. šola F. Prešeren Kranj	862,50
60. PTT Kranj	3.852,60	2. Osn. šola L. Seljak Stražišče	957,50
61. Obč. odbor RK Kranj	500,00	3. Osn. šola Olševček — Predvor	108,00
62. Obč. konferenca SZDL Kranj	1.000,00	4. Taborniki klub Viharniki Kranj	200,00
63. KO SZDL Vodovodni stolp	300,00	SKUPAJ:	306.914,70
2. OSNOVNE ORGANIZACIJE SINDIKATA			
1. Osn. šola L. Seljak Stražišče	1.255,00		
2. Veletrgovina KOKRA Kranj	1.474,00		

Majerji, majerice in sirarji so prinesli v nedeljo s planin na kravji bal v Ukancu tudi potrebščine in opremo (basngo), ki jo uporabljajo med večmesečnim bivanjem v planinah. Največje pozornosti obiskovalcev je bil deležen velikanski kotel.

V Ukancu proslavili prihod krav in pastirjev s planin v dolino Bohinjski kravji bal je praznik in opozorilo

Skoraj 5000 ljudi na nedeljskem kravjem balu v Ukancu v Bohinju — Bal opozarja na težak položaj in pomanjkanje pastirjev ter oznanja, da grozi planinskim pašnikom propad, obenem pa je ena redkih priložnosti, kjer tudi javnost zve za težave planšarstva

Letošnji 19. kravji bal v Bohinju bi moral imeti sicer dva dela, sobotnega in nedeljskega, vendar je vreme preprečilo namere organizatorja Turističnega društva Bohinj-Jezero. V soboto popoldne bi moralo biti v Ukancu pri hotelu Zlatorog srečanje s planšarji, v nedeljo pa prihod kravjih tropov, majerjev in sirarjev v dolino. Sobotne atrakcije zaradi dežja ni bilo, zato pa je v nedeljo, 23. septembra, nad Ukancem sijalo sonce in razveselilo skoraj 5000 prijateljev Bohinja in kravjega bala. Med njimi so bili številni tujci. Pisano družčino radovednežev je najprej pozdravil predsednik prireditvenega odbora Andrej Sežun, nato pa je na prireditveni prostor v Ukancu prišla povorka majerjev, majeric, sirarjev in seveda tropi bohinjskih krav. Za njimi pa folklorne skupine, pevci in godba na pihala iz Gorij, ki so sodelovali v kulturnem programu. Sledila je zabava ob zvokih ansambla Gorenjci iz Radovljice.

PLANŠARJENJE — SLABO PLAČANO OPRAVILO

Majerji, majerice in sirarji so odložili težko kramo na prireditveni oder. Starejši možakarji in ženske so to. Mlajši obrazi so bili redki, kar je vsakoletni prizor na bohinjškem kravjem balu. Opozarja, da planšarja izumira, da ji manjka sveže krvi in mladih ter veselih obrazov. Vsakoletni kravji bal vedno resneje opozarja na to vrzel in zastavlja vprašanje, koliko resničnih majerjev in majeric bo drugo in naslednja leta prignalo trope na bal v Ukancu.

Znani Bohinjec Franc Cvetek, »Ukčev Fronc« po domače je v nagovoru planšarjem in sirarjem med drugim povedal:

»O planšarstvu vam kakšnih razveseljivih novic ne morem povedati. V nevarnosti je obstoj bohinjških planin. Kmetijska zadruga bi morala bolj pomagati pri namestitvi planšarjev. Še bi se dobili mladi ljudje, ki imajo veselje do planšarstva in planin, samo da bi imeli enake pokojninske in druge pravice kot delavci drugod. Tudi Gozdno gospodarstvo ne bi odklonilo pomoči, saj nam zadnje čase vedno raje pomaga...«

Podobno so mi pripovedovali tudi majerji in majerice iz bohinjških vasi. Razen redkih izjem so to postarani možaki in žene vdelenih rok in zgubanih obrazov. Vsakoletno življenje na planinah jim je vtisnilo pečat skromnosti, ki je kdaj tudi pretirana. Nerganje in tarnanje ni njihova navada. Na dneve tegobe in ne preveč obetavno prihodnost radi pozabijo ali jih zaupajo le drug drugemu. Kravji bal je ena redkih priložnosti, kjer za težave planšarjev zve tudi širša javnost in ne ostanejo le skrivnost bohinjških planin. Naše predstave o idiličnem življenju planšarjev na planinah, o romancah v njihovih stanovih ob siru in kislem mleku so večkrat zgrešene:

Janez Ravnik

»63 let že majarim po bohinjških planinah,« pripoveduje 76-letni Janez RAVNIK iz Srednje vasi v Bohinju, najstarejši »aktivni« bohinjski majer. »Ko sem še v šolo hodil, so me dali na planino. To se je nadaljevalo iz leta v leto, do

Marija Oblak

danes. Z Marijo OBLAK, 66-letno ženo iz Studorja sva letos 5 mesecev pasla na Uskovnici in planini Konjščica 50 krav, ki so nama jih zaupali kmetje iz Srednje vasi. Vse sva pripeljala nazaj. Nobena se ni zgubila ali ponesrečila.«

»Koliko zaslužim z majarjenjem. Za cigarete,« odgovarja Janez Ravnik. »Od molzne krave dobim 100 dinarjev, od jalove pa 50 dinarjev. Komaj se splača to garanje po planinah za tak denar...«

Na odru, kjer so v kotu s svojo opremo in potrebščinami stali ma-

jerji in majerice, sta bila tudi 68-letni majer Janez ZUPAN iz Studorja in

Tilka Kovačič

32-letna majerica Tilka KOVAČIČ, Janezova sovaščanka, ki pa sodi nedvomno med mlajše, če ne najmlajše bohinjške majerice.

»Deset let je odkar pasem. Letos sem bila v planini v Lazu. Moj trop je štel 12 molznic, v Laz pa so jih prignali kmetje s Fužine in Studorja. S kmeti smo se zmenili, da bom dobila 250 dinarjev od krave.

Janez Zupan

Janez Zupan, tudi starejši bohinjski majer, saj pase od leta 1926 dalje, pa je letos varoval čredo na Viševniku.

»Konec maja smo odgnali v planino, sedaj pa smo se vrnili. V planinah izdelujemo sir, skuto in

maslo. Včasih smo mlečne izdelke na glavah nosili v dolino, sedaj pa jih v krošnjah.«

BRIDKA RESNICA UKČEVIH ZBADLJIVK

Bohinjski kravji bal nikdar ne mine brez nagovora Franca Cvetka, Ukca po domače, ki vsako leto na zbadljiv in resen način obenem opozarja na položaj bohinjškega planšarstva, razen tega pa kot planšarski kronist predstavi obiskovalcem kravjega bala pestro življenje bohinjških majerjev.

Nekaj njegovih misli smo že napisali, druge pa so pred vami sedaj. Ukčev Fronc je povedal tudi tole:

»Še par besed o stabilizaciji. Bohinjci se vsa povojna leta borimo zanjo. Les in mleko prodajamo po nizkih, stabilizacijskih cenah. Upanja na stabilizacijo pa ne bomo imeli toliko časa, dokler bodo kovačnice za denar tako presevale norme...«

Ukc je na nedeljskem kravjem balu ugodil prošnji, da bi povedal nekaj o fantovanju v planinah.

»Morda bi kdo mislil, da je bilo v planinah vse dovoljeno, brez reda, pa ni tako. Starejša planšarica je imela besedo, odločila je, kam se vsak dan žene past. Če je opazila spogledovanje ali ščipanje, to je veljalo za mladoletne pod 20 let, te je prav po materinsko prišla nekje na samem. Zacelelo se je oštevanje, nato pa poduk. Moj primer. Še danes vem, na katerem hriščku je bilo. Fronc, mi je dejala, opazila sem, da imaš to in to planšarico rajši kot druge. Zato pazi, da ne bo kaj narobe. Ti si star šele 16 let in imaš še deset let časa, da začneš gledati po dekletih. Žena se za moža prehitro postara, zato gleda mož za drugimi. Bolje je, če je žena mlajša kot možki. Zate bodo ta prave tiste, ki so sedaj še otroci. V vas hodi le v sirarno, kjer smo vsi zbrani. Ne hodi na svoje. To je nevarno, ker v tako shajanje in znanje na planini rada strela bije. Jaz sem ta navset upošteval.

Če pa so bili fantje, stari nad 20 let, tudi po 10. uri zunaj, pa si se kot 16- ali 17-letni mladenič hotel pridružiti, je kmalu kateri od njih, ponavadi najstarejši, dvignil nos in potegnil zrak skozi nosnice in dejal: ali se vam ne zdi, da vranov drek smrdi. Ali krajše: oblačno je. Takrat je bilo treba iti takoj spat, da ni kaj padlo.«

Ukc je oškrnil tudi slabo cesto od Nomnja skozi Sotesko. Dejal je, da so vzroki najverjetneje zgodovinski. V Soteski rado straši. Ustrašili so se celo Turki, ki so brez težav ugnali utrjeni Bled, v Soteski pa so se obrnili in Bohinja niso videli. Zato se še danes ena od vasi imenuje Obrne!

Za konec nagovora pa je Ukčev Fronc povedal v verzih nekaj planšarskih nasvetov. Poglejmo najzvirnejše:

»Kdor planinski zrak uživa, s tem si svoje zdravje šiva. Če diha še planinski zrak, do poznih let je korenjak.«

Ali tale o bohinjškem siru.

»Če bi šlo po planšarski volji, bohinjški sir bi bil še bolj. Več bo treba pustiti toščobe, pa so odstranjene tegobe.«

Ukc je pretekla leta v svojih verzih pogostal v veliko lepši luči.

»Gozdarji so se zlo predjali. Še planšarjem bi pomagali. Ponudili so roko sprave in ne sovražijo več krave. Saj pri nas že vsak planšar mora biti tud' gozdar. Pozdravljamo sodelovanje in medsebojno spoštovanje.«

Besedilo in fotografije:

J. Košnjek

Prehod na zimsko krmljenje

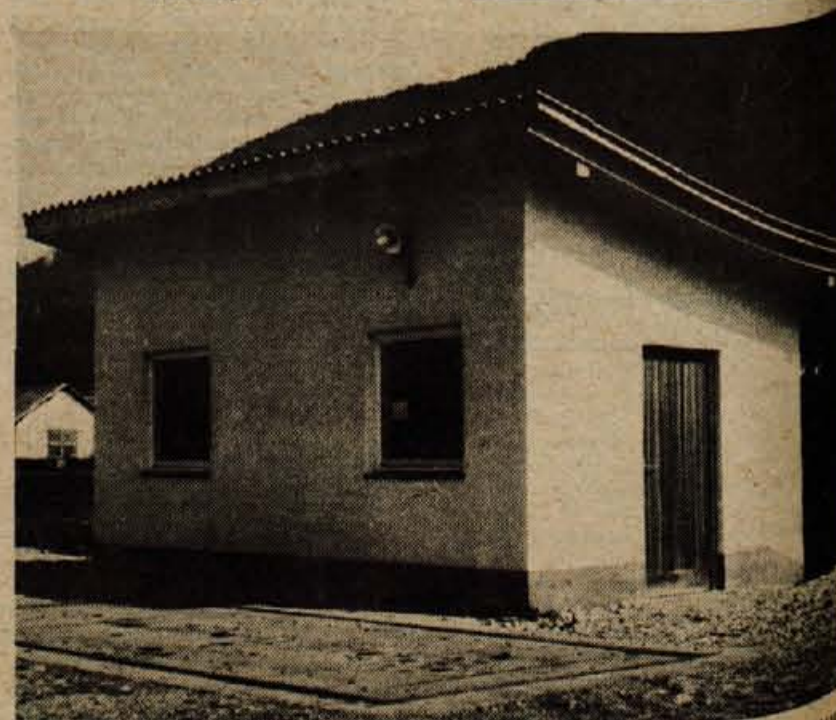
Rejci želijo navadno čas zelenega krmljenja podaljšati čim dalj v jesen. Tako lahko prihranijo več krme za krmljenje v zimskem obdobju. Hiter prehod z jesenskega na zimsko krmljenje lahko privede do motenj v presnovi. Rast v prvih jesenskih dneh začne pojemati, zato začno kmetje pasti po vseh površinah, da izkoristijo še zadnjo pašo na travnikih. Tako se krave jeseni pasejo tudi na travi, ki še ni v pašni zrelosti, je fiziološko premlada in z malo surove vlaknine. Zato je potrebno konec septembra ali najkasneje v začetku oktobra z dokrmeljenjem s senom. Nekaj kilogramov sena, čeprav slabše kvalitete, ugodno vpliva na počutje krav. Dobivati ga morajo vse krave ne glede na to, ali so suhe ali pa molzejo. Dokrmeljenje s senom je posebno važno na posevstvih z njivsko proizvodnjo, kjer krmijo kravam listje pese ali repe. Krave naj dobijo dnevno vsaj 2-4 kilograme sena, da se prepreči močnejše driske.

Dokrmeljenje je v veliki meri odvisno tudi od vremena. V suhih, relativno toplih jesenskih dnevih se krave še dobro napasejo. Zelo pa se spremeni situacija, če je vreme mrzlo in deževno. Ob takih dnevih se krave napasejo le toliko, da si potešijo lakoto. Z bližanjem konca pašne sezone in zelenega krmljenja je treba pripraviti počasen prehod na zimsko krmljenje. Pri krmljenju s silažo je treba paziti, da je od siliranja do začetka krmljenja minulo najmanj 5-6 tednov. Ta čas je potreben, da se zaključijo procesi siliranja.

Posebno skrben mora biti prehod na zimsko krmljenje pri kravah molznicah. Poleg sena jim je treba dokrmeljevati tudi močna krmila. Kvaliteta paše v prvi polovici oktobra močno pade, zato je treba živalim s proizvodnjo nad 10 l mleka dodajati močna krmila. Na žalost tudi pri zelo skrbnem prehodu ni mogoče preprečiti izpadov v proizvodnji. To je tudi vzrok, da se dobri rejci izogibajo telitev v jesenskem času in jih planirajo v zimskem času ali zgodaj spomladi.

Pred začetkom zimskega krmljenja je smotno ugotoviti zaloge domače krme. Izračunati je potrebno, za koliko zadostuje obrok iz domače krme in pri kakšni proizvodnji mleka bo potrebno dodajati močna krmila.

Zivinorejsko veterinarski zavod Kranj
Kmetijska pospeševalna služba:
Peter Kupstelj,
dipl.ing. agr.

Kmetijska zadruga Tržič, ki ima sedež v Križah, je uredila v Križah novo tehnično. Nova naprava je dobrodošla tako za zadrugo kot za okoljske kmetovalce. Tržiška Kmetijska zadruga pa bo skupaj s KŽK Kranj v prvi polovici oktobra odprla v upravnih prostorih zadruga v Križah tudi novo mesnico. (jk) — Foto: F. Perdan

Salon

avtomobilov v Kranju

V drugem nadstropju blagovnice Globus v Kranju bo predvidoma novembra letos odprtih več novih prodajal — S tem bo kranjska blagovna hiša postala kompletna

»Ze v osnovnem programu kranjske blagovnice Globus je bilo predvideno, da bodo tudi v drugem nadstropju prodajalne. Vendar tako med gradnjo kot ob otvoritvi ni bilo dovolj denarja in tudi ne interesentov, da bi lahko celoten program glede izbora in ponudbe uresnili. Zato smo takrat drugo in tretje nadstropje preuredili v parkirne prostore. Najbrž potem ni nihče pričakoval, da se bo tako hitro

pokazala možnost, da se program Globusa kompletira. Zdaj smo tako rekoč tik pred zaključkom,« nam je pred kratkim povedal direktor veleželeznice Merkur Kranj Jaka Kolenc.

Kot kaže, bo že novembra letos Globus v drugem nadstropju, ki meri 2600 kvadratnih metrov, dobil 2000 kvadratnih metrov prodajnih površin. 1000 kvadratnih metrov bo merila prodajalna oziroma salon avtomobilov podjetja Autocommerce iz Ljubljane. To podjetje bo v novi prodajalni prodajalo uvožene avtomobile oziroma tiste, za katere ima zastopstvo in rezervne dele zanje. Na preostalih 1000 kvadratnih metrih površine pa bo podjetje Merkur uredilo prodajalno koles in motorjev vseh znamk. Razen tega bo v tej trgovini mogoče dobiti avtomobilske gume in drugo avtomobilsko galanterijo.

»Morda se mi še ne bi takoj odločili za takšno investicijo in prodajalno, toda ker je zanimanje pokazal Autocommerce, smo se v program vključili tudi mi. Prodajalna koles, motorjev in raznih avtomobilskih galanterijskih izdelkov bo merila 500 kvadratnih metrov, na preostalih 500 kvadratnih metrih pa bomo pripravili salon za vodovodne in inštalacijske naprave. Tod bo prikazana (in jo bo moč tudi dobiti) vsa oprema za kopalnice, centralne kurjave, za oblaganje sten in druga oprema za dom. Na kratko bi lahko rekli, da bo to eden največjih in najbolj sodobno urejenih lokalov v Sloveniji.«

Omenjene prodajalne bodo nedvomno velika pridobitev za Kranj in Gorenjsko. Razveseljivo pa je tudi, da bo tako Globus postal nepričakovano hitro zaključena blagovna hiša.

Na svečani sobotni premieri slovenskega filma Cvetje v jeseni so se gledalcem v kinu Center v Kranju predstavili tudi nekateri ustvarjalci filma. Od leve proti desni: Dare Ulaga, Žaro Tušar, ing. arh. Niko Matul, dr. Urban Koder, Mitja Mejak, Polde Bibič, Milena Zupančič in Matjaž Klopčič. — Foto: F. Perdan

Program gorenjskih delavskih univerz

Delavske univerze Domžale, Jesenice, Kamnik, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič so tudi letos izdale program izobraževanja za letošnje leto.

V okviru družbenega izobraževanja bodo po delavskih univerzah organizirali razne politične šole, šole za samoupravljavce, seminarje za vodstva družbenopolitičnih organizacij, uvajalne seminarje za na novo sprejete člane zveze komunistov, seminarje za člane samoupravnih organov, seminarje za vodstva družbenopolitičnih in krajevnih skupnosti, seminarje za člane interesnih skupnosti, seminarje za člane interesnih združenj, za specializirane organizacije ZM ter cikluse raznih predavanj.

Oddelke za odrasle raznih šol organizirajo delavske univerze v sodelovanju z matičnimi šolami zato, da bi približale šolo slušateljem, da bi prilagodile program šole in metode potrebam odraslih in da bi organizirale pouk v času, ki odraslim najbolj ustreza. Slušateljem, ki uspešno končajo šolo na delavskih univerzah, pozneje izda matična šola zaključno spričevalo.

Osnovno šolo organizirajo vse delavske univerze, poklicno šolo za elektro in kovinsko stroko organizirata univerzi v Kamniku in v Kranju, poklicno šolo gostinske stroke delavske univerze v Kranju v Domžalah in na Jesenicah, dveletno administrativno šolo v Domžalah, na Jesenicah, Kamniku, Kranju in v Škofji Loki. Delovodsko šolo za

strojno stroko organizirajo delavske univerze v Kranju, Radovljici in v Škofji Loki, za elektrotehniško stroko v Kranju in v Radovljici, za gradbeno stroko v Kranju in za avtomehansko stroko v Škofji Loki.

Srednjo komercialno šolo organizira delavska univerza v Radovljici, 3. in 4. letnik upravno-administrativne šole organizirajo delavske univerze Domžale, Jesenice, Kamnik in Kranj. Ekonomsko srednjo šolo organizirajo vse delavske univerze, srednjo tehniško šolo strojne stroke univerza v Kranju in v Škofji Loki, elektro stroke v Kranju, tekstilne stroke v Domžalah in lesne stroke v Kamniku. Višjo pravno šolo in višjo tehniško šolo organizira delavska univerza v Kranju, prav tako ekonomsko fakulteto organizira le delavska univerza v Kranju. Na delavskih univerzah pa bodo potekali tudi pripravljalni tečaji za popravne izpite in dopolnilni tečaji za posamezne predmete za sprejem v srednje oziroma višje šole.

V okviru strokovnega izobraževanja bodo pripravljali tečaje o varstvu pri delu, tečaje za skladiščnike, strojepisne tečaje, stenografske tečaje, tečaj tehničnega risanja, tečaj za pridobitev osnovnega znanja o higieni živila, tečaje za kurjače centralnih kurjav, tečaje za voznike viličarjev, za zasebne gostilničarje in druge tečaje ter seminarje.

V okviru splošnega izobraževanja bodo gorenjske delavske univerze organizirale jezikovne tečaje, gospodinske tečaje, obrambno vzgojo,

šolo za starše, šolo za življenje, predavanja za prebivalstvo ter estetsko vzgojo.

Program izobraževanja gorenjskih delavskih univerz je tudi letos precej obširen. Razen stalnih oblik izobraževanja bodo delavske univerze pripravljale še druge oblike izobraževanja, če bo zanje zadosti zanimanja

Janez Foršek, ravnatelj glasbene šole

Komisija za volitve in imenovanja pri občinski skupščini Škofja Loka je poleti razpisala prosto delovno mesto ravnatelja Glasbene šole v Škofji Loki. Prijavila sta se dva kandidata: Stane Fux — predmetni učitelj glasbenega pouka na osnovni šoli Metlika in predmetni učitelj glasbenega pouka na šoli Staneta Zagarja v Kranju Janez Foršek. Kandidata sta izpolnjevala pogoje razpisa. Ker pa je prvi hkrati z namestitvijo zahteval tudi družinsko stanovanje, se je komisija odločila, da skupščini predlaga izvolitev drugega. S tem so se strinjali tudi delovna skupnost Glasbene šole, Temeljna izobraževalna skupnost Škofja Loka in Zavod za šolstvo SRS — Kranj. Na zadnji seji skupščine pa tudi odborniki.

Seminar posvečen dr. Ivanu Tavčarju

Zavod za šolstvo SRS pripravlja seminar za slovenske slaviste, ki bo posvečen pisatelju dr. Ivanu Tavčarju. Seminar se bo pričel jutri v hotelu Transturist v Škofji Loki in bo trajal tri dni. O Tavčarju, njegovem delu in pisateljevanju bodo predavali znani slovenski univerzitetni profesorji.

Zadnji dan seminarja bodo slušatelji obiskali Poljansko dolino. Poleg Tavčarjevega dvorca na Visokem si bodo ogledali tudi kraje pod Blegošem, Mladim in Starim vrhom, kraje, kamor je pisatelj postavil dogajanja svoje povesti Cvetje v jeseni.

Nova Prešernova spominska značka

Po naročilu jeseniške kulturne skupnosti je priznani medaljer Stane Dremelj iz Radovljice izdelal zelo kvalitetno značko z likom našega največjega pesnika dr. Franceta Prešerna. Značke bodo prodajali v Prešernovi rojstni hiši v Vrbi.

Obenem pa bodo ljubitelji in obiskovalci Prešernove rojstne hiše lahko dobili tudi Prešernove slike v okvirih ter srebrne obeske s Prešernovim likom.

Tako bodo pri jeseniški kulturni skupnosti poskrbeli, da bodo lahko vsi ljubitelji Prešerna kupili zares kvalitetne podobe našega največjega pesnika.

Naslednje leto nova knjižnica na Bledu

Bled bo v prihodnjem letu dobil sodobno urejeno knjižnico. Delavci obrtnega gradbenega podjetja Bled so ta teden začeli obnavljati prostore v bivšem društvenem domu na Grajski cesti 22. Dela bodo predvidoma končali že letos. Radovljiška kulturna skupnost pa bo prihodnje leto opremila preurejene prostore.

Mladinska novinarska šola

Center za obveščanje in propagando pri republiški konferenci ZMS je za mlade novinarje odprl novinarsko šolo, ki bo vsako četrto soboto v Ljubljani. V soboto, 22. septembra, je delo 50 mladih informatorjev pod naslovom Od ideje do biltena vodil Dušan Rebolj. Še istega dne so izdelali bilten BOMO.

Mladinska novinarska šola pri RK ZMS pomeni začetek izvajanja sklopov mladinske poletne politične šole in 2. seje komisije za informiranje pri RK ZMS. Pokazalo se je, da so podobni enodnevni seminarji še najbolj primerna oblika izobraževanja mladih novinarjev. Na RK ZMS so se odločili, da bodo ponovili akcijo Novinar »M«, katera je lani lepo uspela.

Kmalu občinska zveza društva prijateljev mladine

V škofjeloški občini že več let delata dve društvi prijateljev mladine, in sicer v Škofji Loki in v Železnikih. Drugod kljub prizadevanjem ta društva niso zaživela, prav tako ne občinska zveza društva prijateljev mladine. Vse kaže, da se bo sedaj naposled premaknilo. V ponedeljek so se sestali predstavniki republiške zveze društva prijateljev mladine, predstavniki obeh društva iz občine in predstavniki občinskih družbenopolitičnih organizacij. Dogovorili so se, da bodo občinsko zvezo čimprej ustanovili, hkrati pa spodbudili tudi ustanavljanje društva v večjih krajih. Imenovali so že pripravljali odbor, ki naj bi ustanovno skupščino pripravil že v začetku prihodnjega meseca.

Dupljanci težko čakajo asfalt

V krajevni skupnosti Duplje se je konec lanskega leta začela akcija za asfaltiranje cest in potov v Spodnjih in Zgornjih Dupljah in v vasi Zadraga. Prebivalci so zbrali prek 230.000 dinarjev. Takrat je bilo predvideno, da bodo dela končana v prvi polovici septembra letos. Ker v teh dneh ceste in pota še niso asfaltirane, so prebivalci že malce nezadovoljni. Pred nedavnim so predstavniki krajevne skupnosti in odbora za asfaltiranje obiskali Cestno podjetje v Kranju, kjer so jim zagotovili, da bodo ta teden začeli asfaltirati. Prebivalci so s prostovoljnimi delom že pripravili pred mesecem dni vse potrebno za položitev asfalta.

Loški grad včasih

Nedavno odkritje gotskega portala bistveno spreminja dosedanje predstave o prvotnem videzu kamnitega orjaka nad Škofjo Loko

Pred meseci smo poročali, da se Loški muzej loteva temeljite rekonstrukcije notranjih prostorov gradu in da bodo zato razstavne zbirke do srede septembra za obiskovalce zaprte. Omenjeni rok je uprava medtem podaljšala, kajti nepričakovano odkritja terjajo spremembe prvotnih načrtov. Če zanemarimo počene stropne nosilce v eni od soban, se je reorganizacija muzeja zavlekla predvsem zaradi najdbe kamnitega gotskega portala, o katerem doslej ni nihče ničesar vedel in ki obeta bistveno dopolniti dosedanje predstave o nekdanjem videzu sedeža freisinške posesti. Kot domnevajo strokovnjaki, so pod debelimi platinami skrita vrata vodila na prsto, na dvorišče, kar pomeni, da je bil trakt grajskega masiva, ki gleda proti središču mesta, nekoč osamljen obrambni stolp, vključen v kvadratno obzidje in pomaknjen navzven.

»Brzkone so poslopje razširili in pozidali po potresu leta 1511, lahko pa tudi že prej,« ugotavlja direktor Andrej Pavlovec. »Stari vhod je postal odveč, vendar zdaj, ko smo ga odkopali, pričta, da so prvotne domneve o obsegu del v začetku 16. stoletja napačne. Graščina je takrat doživela mnogo obsežnejšo obnovo kot smo mislili.«

Vhod zdaj kajpak nameravajo funkcionalno vključiti v niz razstavnih paviljonov. Hkrati Pavlovec napoveduje kup sprememb in dopolnitev, ki naj bi zbirke naredile še bolj privlačne in zanimive. Zlasti važna pridobitev bo bogato dokumentiran prikaz zgodovine in rasti samega gradu, čigar zunanji videz dokaj verno kaže značilnosti in dogajanja v posameznih obdobjih burne tisočletne zgodovine škofje-loškega ozemlja. (-ig)

»Shov«, ki ni kar tako

Veseli večeri v Loškem gledališču so prijetna uvertura v letošnjo dramsko sezono amaterjev izpod Lubnika

Prejšnji teden se je pred blagajniškim okencem Loškega gledališča po dolgem času spet kar trlo ljudi. Vsi so hoteli videti predstavo, ki ji je režiser Janko Krek dal naslov »Veseli večer« in s katero škofjeloški pristaši Talijane umetnosti začenjajo dramsko sezono 1973/74. V mestu pod Lubnikom skoraj ne pomnijo tolikšnega navala, saj so, denimo, ob zadnji, peti ponovitvi spričo omejenega števila sedežev morali zavrniti več kakor sto razočaranih prišlekov. Kje tiči vzrok nepričakovanega uspeha poltretjega uro trajajočega glasbeno-satiričnega showa na deskah LG?

Odgovor je preprost in zapleten obenem. Če smo Veselemu večeru, ki bi pravzaprav zaslužil bolj originalno ime, rekli »show«, potem moramo gorjo oznako z nečim utemeljiti. Utemeljili jo bomo z ugotovitvijo, da gre za izredno posrečeno kombinacijo pevskih, instrumentalnih in komičnih točk, skečev in akcijskih epizod, polnih dinamike, ki nikogar ne pusti docela hladnega. Občinstvo je bilo priča »nemu velikemu hecu«, ob katerem so pregrade med nastopajočimi in gledalci popolnoma izginile. Igralski ansambel je namreč brezkompromisno vzel pod lupo najbolj žgoče loške probleme. Ničemur in nikomur ni prizanesel, nikdar ni zapadel v dvoumnost ali prizadetim dopadljivo »objektivnost«. Z odra je govoril navaden občan, kmet, delavec, gospodinja, uradnik in krajevna klepetulja, ki budno gleda okrog sebe in sproti komentira tekoča dogajanja. Prepričan sem, da so protagonisti večera uživali v enaki meri kot mi spodaj, v zatemnjeni dvorani, saj

jim vsakodnevne reve in težave ne prizanašajo nič bolj kakor ostalim poprečnim smrtnikom: tudi pri njih zmanjka elektrike, tudi oni bentijo nad poskočnostjo cen in stabilnostjo plač ter pokojnin, tudi burkež je, kadar odstrani ličila, jezen nad pretresnim stanovanjem, nad urbanistično zaletavostjo, nad nenehnimi zamudami, izgubami, zmotami, redukcijami, zablodami, štednjo, praznimi obljubami, nerazumljivimi odločitvami itd. Ko pa to kugo moderne civilizacije, to uzakonjeno zmedo, postavi v šaljive okvire, ko ji odvzame strogi plašč resnosti in jo osmeši, postane nenadoma lažja, manj moreča, manj žalostna in brezihodna. Morda je stvar še najbolj označila stara Ločanka, čisto solzna od smeha:

»Veste, človeku danes manjka razvedrila. Saj sploh ne znamo več normalno živeti! Prelistaš časopis, prižeš radio, vklopiš televizijo — povsod same skrbi, tragedije, nesreče, stiske, deficiiti, pomanjkanja... No, in potem sem šla na Veseli večer. Neskončno všeč mi je. Raztresla sem se in sprostila. Kaj me briga njegova idejno-umetniška vrednost ali nevrednost! Spet bom enkrat mirno in spokojno spala.«

Da, o kaki globji kvaliteti zares ne moremo govoriti. Ampak mar ni dovolj, če obiskovalci odhajajo domov razigrani, sijočih lic, zadovoljni? Seveda je! Dober, sočen humor postaja vedno večja redkost. No, loški amaterji ga premorejo dovolj, zato je prav, da so sklenili prihodnji mesec (oktobra) pripraviti dve ali tri reprizi. Ali ni že slavni Irec Bernard Shaw rekel: »Gube na naših obrazih bi morale biti izključno posledica smeha.«?

JANEZ KRSTNIK —
OBGLAVLJENI

Tako, mimogrede, smo v enem od prejšnjih zapiskov omenili, da je bil Janez Krstnik, ki mu je posvečena zgornjebriška podružnična cerkev, okrutno obglavljen.

Ker pa je Janez Krstnik med slovenskim ljudstvom zelo čiščen svetnik, saj mu na predvečer godu po vsej deželi prižigajo kresove (23. junija) pa tudi ime njegovo je med Slovenci zelo priljubljeno — le kdo bi preštel vse naše Janeze?

STAROSLOVENSKI KRESNIK

Še preden povem legendo o strahotni smrti Janeza Krstnika, bo prav, če sežem še v našo davnino, v čase naših bogov in naših črtov.

In prav v današnje dni se je — četudi nezavedno — ohranil marsikak drobček starodavnega ljudskega, poganskega verovanja — kulta narave.

Vera v ogenj je bila temeljni kamen slovsanske in slovenske mitologije. Opazujmo naravo, so naši predniki kaj hitro spoznali uničujočo moč ognja pa tudi njegove koristne lastnosti. Brez ognja človek še ni bil človek — svetloba in gorkota sta mu šele dali moči za življenje in za boj s temo in z mrazom.

Staroslovenski bog ognja je bil Svarog, tokrat tudi bog sonca. Njegov sin, bog poletnega sonca pa je bil Kresnik, ki pa je hkrati bil tudi bog obilja. Skrbel je za ljudi na zemlji in se zato večkrat stepel s svojimi sobogovi — tako, da se je na jasnem nebu večkrat močno bliskalo. To pa je pomenilo kmetu, naj brž pospravi snopje pod streho. V zahvalo dobremu Kresniku v naših krajih že od nekdanj žgo kresove. Na Kranjskem in Štajerskem vedno na vrhovih, v Beneški Sloveniji pa kar sredi vasi.

Povsod pa je še živa navada, peti ob kresu, skakati čez ogenj in plesati kolo okrog ognja. V Reziji tudi zvone, ko gori kres; na Koroškem pa ob kresovih pokajo možnarji, v no-

Gostinska šola
na Bledu
bo organizirala
tečaj
za ozek profil
poklica kuhar
in natakar

Prijavijo se lahko kandidati, ki so že zaposleni v gostinstvu. Začetek tečaja bo v gostinski šoli na Bledu (bivša osnovna šola) 15. oktobra 1973. Tečajnina je 1000 din.

Prijave, s podatki o zaposlitvi pošljite do 10. oktobra 1973 na naslov Gostinska šola, Bled — Prešernova cesta 32.

Nekdaj je mladina v zimskem času imela mnogo zabave na preji. Ob večerih, ko je bilo drugo delo pri kraju in ko so odmolili rožni venec, so se zbirali po hišah na preji. Dekleta in žene so predle na kolovratih prejo iz lanu ali volne, druge so pletle volnene nogavice ali jopice. Na prejo so se zbirali po takih hišah, ki so bile bolj prostorne in kjer so bili taki ljudje, da so radi imeli družino. Vsak večer, razen ob nedeljah in ob večerih pred velikimi prazniki so se dekleta in mlajše žene odpravile s kolovratom ali pa s pletenjem v to ali ono hišo — na prejo. Zjutraj so morale seveda doma pokazati, kaj so prejšnji večer napredle, da so dokazale, da ne hodijo na prejo le zaradi zabave. Na

Pri prejanju se je mladina veselila skupaj, zbirali so se kmečki, kajžarski in bajtarski. Mladina stanovskih razlik nikoli ni imela prav v čisljih. Tako je npr. bogat, lep, postaven Brohlov Janez z Dovjega hodil z mehomo na prejo k Mazunku v Mojstrano, čeprav je vedel, da je Mazunkova Mina revnega kajžarja hči. Bila je lepa, postavna, vesela, pridna, prijazna, deklč od fare, vendar je poročiti ni smel. Tako je tudi Maselov Jura hodil na prejo k Mazunku zavoljo lepe in prikupne Metke. Tudi on je ni smel poročiti, ker je bila kajžarska, druge pa Jura ni hotel vzeti za ženo in tako sta oba ostala samska. Maselovo kmetijo pa je dobila potlej Jurova sestra.

Preja Iz vaške kronike Mihe Anclja,
p. d. Tilešova Mihe iz Mojstrane

vsako prejo so prišli tudi fantje. Ob takih večerih ni manjkalo petja in smeja, pa tudi harmonika je kdaj pa kdaj zapela in zvabila mlade pare k plesu. Kolovratni so seveda v takih primerih utihnili in pletenje je obležalo na klopeh. Preja se je zavlekla včasih pozno čez ponoč, če sta bila gospodar in gospodinja razumevajoča. Fantje in dekleta so takim gospodarjem prinašali darove, npr. tobak, žganje in potem so lahko plesali, kolikor jim je dala duša. Zgodilo se je, da so na preji samo plesali in potem zjutraj doma niso predice imele kaj pokazati. No, v takih primerih so dekleta imela zmeraj kaj preje na zalogi ali pa so jo dobile na posodo, da so domače prepričale o pridnosti, saj bi v nasprotnem primeru morale ostajati s kolovratni lepo doma. Prejanje se je navadno začelo o sv. Miklavžu in je trajalo do sv. Jederti (17. sušca). Takrat se je že začelo delo na polju in večeri so bili že bolj kratki.

Tudi gospodnje so hodile na prejo druga h drugi, vendar le v popoldanskem času, nikdar pa ne zvečer. Zbralo se jih je po več, zdaj pri eni zdaj pri drugi, kakor so se pač domenile. Gospodinja je sosede postregla s čajem, z medico, ko pa je prišla v modo kava, so si stregle z belo kavo. Marnjanju ni bilo ne konca in kraja, obrale so vse — do kosti. Najbolj razvnete so bile v predpustnem času, ko je bil čas porok. Pa, kaj bi — vse Evine hčere so enake.

Prejanje je bilo v navadi povsod v Sloveniji. Bilo je priložnost za zbiranje vaščanov. Mladina se je zabavala, starejši pa so se zbirali, da so zvedeli kaj se dogaja po vasi in po svetu. Na preji so zbijali šale, igrali so se slepe miši, si stavljali uganke, se pomenkovali o strahovih in vražah. Ljudje niso znali ne brati ne pisati, radia in televizije ni bilo, gledališč in filmov tudi ne. Ob dolgih zimskih večerih so si iskali razvedrila na svoj način.

50 let poroke Ivanke in Antona Čarman

Pred kratkim sta zakonca Anton in Ivanka Čarman z Godešiča pri Škofji Loki tiho in skromno slavila 50 let skupnega življenja.

Jubilanta sta bila rojena leta 1901. Anton na Godešiču, Ivanka pa v Škofji Loki. Anton se je kot 15-letni deček učil za mlinarja v nekdanjem Krevsovem mlinu in prav v času vajeniške dobe je spoznal Ivanke. Kasneje je Ivanka odšla k stari mami na Vič pri Ljubljani in se zaposlila v takratni Blaznikovi tiskarni. Srečno naključje je hotelo, da sta se spet srečala na Viču. Anton je namreč odšel na delo na Vič v tamkajšnji mlin. Ko je odslužil vojaški rok, sta se v 22. letu starosti na Godešiču 19. septembra 1923. leta poročila. Skupno sta začela brez vsakega premoženja. Kasneje sta na njivi, ki jo je jubilar podedoval po materi, zgradila skromen dom, kjer še sedaj živita.

Zivljenjski praznik sta slavila skupno s svojimi petimi otroki, z osmimi vnuki in s štirimi pravnuki. Starejši sin je bil kot partizan leta 1944 ujet v znani hajki na Prtovču pod Ratitovcem, maja 1945 pa se je prekomorsko brigado vrnil v domovino. Tudi hčerko so kot partizanko

ujeli domobranci, iz loških zaporov so jo prepeljali v Begunje. Gotove smrti jo je rešila nosečnost.

Anton je bil več kakor trideset let zaposlen kot mlinar v Zapužah pri Begunjah. Ob sobotah je prihajal domov k svoji družini kar s kolesom in se ob ponedeljkih zjutraj spet vračal na delo. Gmotne razmere so se v družini izboljšale, ko je nekaj let pred vojno vzel v zakup mlin. Iz njegovega mlina so borci Cankarjevega bataljona na Jelovici jedli kruh že

leta 1941 in ostali partizani vse do osvoboditve. Mlinarja iz Zapuž, kakor so ga po domače klicali, poznajo številni partizani in zaporniki ne samo iz begunjskih zaporov, temveč tudi iz drugih taborišč, saj je šlo iz mlina na deset tisoče kilogramov živil.

Zanimivo je, da je pred mesecem slavil zlati jubilej tudi njegov brat Janez Čarman, prav tako z Godešiča.

Frizersko podjetje v Kranju, ki ima pet brivsko frizerskih lokalov v Kranju in blizu 50 zaposlenih, je pred kratkim odprlo prenovljeni brivsko-frizerski salon na Maistrovem trgu v Kranju. Direktor podjetja Alojz Poljanšek je povedal, da so se za preureditev oziroma obnovo odločili, ker je bila oprema v lokalih že precej dotrajana. Lokal so odprli v ponedeljek, adaptacija pa je trajala dobrih šest tednov. Vrednost vseh del znaša okrog 230 tisoč novih dinarjev, izvajali pa so jih obrtno podjetje Cerklje in Tržič ter zasebnika Smolej in Žvokelj. Prihodnje leto bo podjetje podobno preuredilo tudi frizerski lokal v Stražišču, pripravljajo pa se tudi že za gradnjo novega brivsko-frizerskega lokala na Planini. A. Ž.

Proso
je dobro obrodilo

Kmetovalci so konec minulega tedna pospravili še zadnje posevke prosa. S pridelkom so bili zadovoljni, saj je le-ta zaradi ugodnega vremena zelo dobro obrodilo. Škoda je le, da ga kmetje na Gorenjskem vedno manj sejejo, podobno kakor ajdo, ki je prav tako vedno manj na naših poljih. Naj omenimo, da je ajda že pričela zoreti.

IVO ZORMAN

47

Draga moja Iza

»Daj, Tomo! Elizo!«
Glavo mi je naslonila na ramo in potlej mi je šepetala v uho:
»Slišiš, kako jo vabi... Elizo?«
Obotavljivi zvoki so napravili nekaj korakov, se vrnili in stekli in se spet vrnili... in Gretini prsti so se mi sprehajali po roki, zgačljivo so mi zbežali čez dlan, ustavili so se na zapetju in se oprezno, korakoma umikali nazaj v dlan.
Tomo je igral...
»Saj bo šla,« mi je šepetala Greta, »prav malo se še obotavlja, a bo šla za njim.«
... in Gretini prsti so mi spet oddrobili čez zapetjé, smuknili so v rokav in pohiteli do pregiba v komolcu.
Kako me je moral zavaljeni možak sovražiti!
Potem se je Greta iznenada pretegnila in Tomo je vprašal:
»Je že pozno?«
»Pozno.«
Dvignil se je, jaz pa sem stal pred kakšno sliko in mu obračal hrbet in čakal, da bo šel.
Kako me je moral sovražiti!
Morebiti je ostal spodaj na ulici, da bi videl, kdaj bom zapustil hišo. Morebiti je strmél v okna... toda ko je ugasnila luč v dnevni sobi, se je prižgala v spalnici, mehkejša, ker je gorela samo svetilka na omarici.
»Kmalu bom,« je rekla Greta.
Jaz pa sem si vzel v posteljo časopis, ker sem vedel, da bo voda še dolgo šumela v kopalnici.

Greta je prihajala k meni zmeraj sveža. Njena koža je vonjala po milu in je bila hladna in prožna in nikoli vlažna od potu. Ustavila se je med vrati, se z roko naslonila na podboje in me gledala. Na sebi je imela samo dolgo srajco iz tanke svile, ki je bila skoraj prozorna. Ne vem, kje je dobavala takrat fake reči, ko je vsega manjkalo. Luč s hodnika je sevala skozi svilo in mi razkrivala pod njjo telo, ki me je mamilo... Greta je to vedela,

nalašč je stala med vrati... in vedela je tudi, da tkanina premeteno zakriva njenih trideset let.

Greta se mi je predajala plaho, z nekakšnim strahom, da mi ne bo mogla dati vsega, kar bi rad, jaz pa sem jo jemal surovo, in bilo bi mi v zadovoljstvo, če bi ji mogel prizadejati bolečino. Toda če sem ji jo, jo je občutila nemara kot nekaj prijetnega.

Kadar sem jo zagledal na blazini pod seboj, se mi je zdelo, da bi jo lahko gnetel, da bi obdržala oblike, ki bi jih ji dal s svojimi prsti. Roke so ji nemočno ležale ob glavi, stisnjene v pesti in zapletene v snop las, oči je imela zaprte in na ustih ji je ležal nasme. Samo nosnice, ki so se ji širile in drhte, so izdajale vznemirjenje... sicer bi mislil, da spi... in da ima prijetne sanje. Greta se me nikoli ni oklepala s koleno, kakor se me je Vera, njeni nohti se mi niso zadirali v kožo in nikoli se mi ni zagrizla v ramo.

Tu me imaš... napravi z menoj, kar misliš, da je prav... Tako mi je govorila belina Gretinega telesa, jaz pa sem občutil nad njim razkošje zmagovalca... gospodarja... moškega... to je bila najbrž dediščina, ki nam je še od davnih prednikov ostala v krvi, ki se je trmoglavo oglašala s strastjo in se posmehovala prepričanju o enakosti.

Snežilo je, toplota iz peči me je delala dremavega, v ustih sem še zmeraj čutil prijeten okus po kavi... Greta mi je postregla z njo v postelji... obračal sem liste in naveličano gledal dolge stolpce števil.

Sešteti... če je mogoče človeško gorje sešteti in ga ukleniti v nekaj števil.

Zdrnilo me je trkanje, plaho in neodločno, tako so trkali navadno kmečki ljudje, posebno ženske.

Zares je bila ženska, ki mi je prinela kepice snega na prevelikih čevljih in na prevelikem vojaškem plašču in na osivelih štrnastih laseh.

»Kaj bo dobrega?«

Tako sem spravljal kmečke ljudi, to mi je ostalo še s hribov, besede so mi šle kar same z jezika in roka je samogibno segla po svinčniku.

»Rekli so mi, da moram prijaviti...«

»Sele se!«

Škoda je bila že zdavnaj popisana, debeli svežnji so čakali samo še, da bodo dokončno urejeni... in spravljeni v kako klet... za zmeraj.

»Šele sedaj,« je rekla ženska. S seboj je prinašala spokojnost, vdanost, ta ničesar več ne bo terjala, sprejela je, kar ji je ponujala usoda... naj je bilo že dobro ali slabo.

Kako da je nisem spoznal?
»So vam poželji?«
»Tudi. Ni bilo moje... ampak...«

Ženska se je neodločno prestopila, skrila je roke v predolgih rokavih in se odkašljala, jaz pa sem nestrčno vprašal:
»No?«

Lahko bi jo bil spoznal... po očeh, če bi se bil zagledal vanje, a je bilo v meni še preveč spomina na Gretine oči, ki so bile zelene kakor kamen v prstanu, da bi se bil mogel ustaviti na utrujenem pogledu ostarele ženske.

»Iz taborišča sem prišla,« je rekla.
»Danes?«
»Pred kratkim.«

Tudi taboriščniki so se že zdavnaj vrnili... kolikor se jih je, nikogar več nisimo pričakovali.

»No?« sem ponovil in segel po tiskovini.
Koliko tiskovin sem že popisal, koliko pričevanj o trpljenju so hranile zajete mape, ki so se prašile na policah. Morebiti tudi zdravniki in spovedniki s časom otope za tuje bolečine. Jaz sem. Samo zapisoval sem še, nič več razmišljal.

Taborišče...
Ime...
Kraj in leto rojstva...

Vsa pričevanja so se enako začnala.
Tokrat sem se ustavil ob imenu... ne, v mislih sem se vrnil k njemu, ko sem bil že mimo in sem zapisoval že naprej.

»Karla?« sem vprašal nejeverno.
Saj ni moglo biti res, toda ženska v prevelikih čevljih je prikimala in rekla:

»Karla.«
In potlej je še dodala, kakor da me opravičuje:
»Nihče več me ne spozna.«

»Karla!« sem ponovil.
Kar sem občutil, ni bilo usmiljenje, bila je groza. Trpljenje, ki sem ga hotel popisati, je postalo nenadoma hudo osebnostno, rad, v ostareli ženski, ki je bila še pred dvema letoma, pred tremi, štirimi čedno mlado dekle.

»Bila sem v taborišču,« mi je potrpežljivo pojasnjevala.

počakajte z nakupom
najmanj 200 Ndin boste prihranili -
od 1. oktobra dalje - z družinskim
nakupom - v modnih prodajalnah

Savi pokal

Košarkarski klub Radovljica je bil v nedeljo organizator zanimivega košarkarskega turnirja za »Ivanov memorial«. Nastopila so moštva: Jesenice, Kropa, Radovljica in Sava. V prvi tekmi je Sava premagala slovenskega ligaša Jesenice, Radovljica pa Kropo. V borbi za tretje mesto so Jesenice odpravile Kropo, Sava pa je v finalu ugnala domačine, ki so bili okrepljeni z Božičem (Olimpija). Zmagovalna ekipa je prejela v trajno last lep pokal.

Izidi: Sava : Jesenice 63:62 (27:27), Radovljica : Kropa 61:51 (24:20), Jesenice : Kropa 60:50 (24:20), Sava : Radovljica 56:49 (25:22)

Lestvica:
1. Sava 2 2 0 119:111 4
2. Radovljica 2 1 1 110:107 2
3. Jesenice 2 1 1 122:113 2
4. Kropa 2 0 2 101:121 0
J. Ažman

Divja liga

Odigrano je bilo drugo kolo. Doseženi so bili pričakovani izidi. Rezultati: Jamarji: Feniks 3:0, Standard: Old Klanc 4:5, Kokrica: Filmarji 2:2, Storžič: Puščavnik 0:3, Union: Studentje 2:6, Črne ovce: Zabarji 2:6, Pornoriko: Kamikaze 3:6, Arestantje: Sedmina 9:3.

Lestvica:
Zabarji 2 2 0 0 16: 2 4
Arestantje 2 2 0 0 14: 5 4
Kamikaze 2 2 0 0 10: 3 4
Old Klanc 2 2 0 0 13:10 4
Filmarji 2 1 1 0 8: 5 3
Kokrica 2 1 1 0 5: 2 3
Studentje 2 1 0 1 10: 9 2
Storžič 2 1 0 1 7: 7 2
Jamarji 2 1 0 1 5: 5 2
Pornoriko 2 1 0 1 7: 8 2
Puščavnik (-I) 2 1 0 1 3: 3 1
Standard 2 0 0 2 7:11 0
Feniks 2 0 0 2 6:11 0
Sedmina 2 0 0 2 5:13 0
Črne ovce 2 0 0 2 2:10 0
Union 2 0 0 2 2:16 0
J. R.

Kranj CENTER
26. septembra slov. barvni film CVETJE V JESENI ob 16., 18. in 20. uri

28. septembra ital.-amer. barv. film SKRIJ SE ob 17. in 19.30

Kranj STORŽIČ
26. septembra franc. barv. ljub. drama PRVA IZKUŠNJA ob 16., 18. in 20. uri

27. septembra slov. barv. film CVETJE V JESENI ob 16., 18. in 20. uri

28. septembra ital. barv. film PRESUSTVO ob 16. in 20. uri, slov. barv. film CVETJE V JESENI ob 18. uri

Tržič
26. septembra ameriški barvni western NED KELLY ob 18. in 20. uri

27. septembra ameriški barvni western NED KELLY ob 18. in 20. uri

28. septembra amer. barv. film PATTON - JEKLENI GENERAL ob 17. in 20. uri

Radovljica
26. septembra franc. barv. kriminalni film OSTROSTRELEC Z AZURNE OBALE ob 20. uri

27. septembra angl. barv. krim. film FRENZY ob 20. uri

Jesenice RADIO
26. septembra amer. barv. film KO OSEM ZVONOV ZAZVONI

Jesenice PLAVŽ
27. septembra franc. barv. film KAKO SKRITI TRUPLO

28. septembra amer. barv. film KO OSEM ZVONOV ZAZVONI

Kranjska gora
26. septembra amer. barv. film SPREHAJANJE V SPOMLADANSKEM DEŽJU

27. septembra amer. barv. film KO OSEM ZVONOV ZAZVONI

Škofja Loka
27. septembra ital. barv. film PRIDITE K NAM NA KAVO ob 20. uri

28. septembra italijanski barv. film PRIDITE K NAM NA KAVO ob 18. in 20. uri

Železniki OBZORJE
26. septembra amer. barv. film PRED MILIJON LETI ob 20. uri

28. septembra amer. barv. film PRED MILIJON LETI ob 20. uri

OBČINSKA KONFERENCA ZVEZE MLADINE SLOVENIJE KRANJ

objavlja prosto delovno mesto

administratorke

Delovno mesto omogoča samostojno, dinamično delo.

Poleg splošnih delovnih pogojev se za to delovno mesto zahteva dveletna ali štiriletna administrativna šola.

Interesenti naj pošljejo kratek življenjepis, opis dosedanjega dela ter dokazilo o izobrazbi. Rok prijave do 5/10-1973 oz. do zasedbe delovnega mesta. Osební dohodki po samoupravnem sporazumu. Nastop dela možen že 10/10-1973. Kandidate vabimo na predhodni dogovor.

OBRTNI SEJEM KRANJ od 12. do 21. oktobra

● pohištvo

● gospodinjski stroji

● gradbeni material

● oprema za centralno gretje

● sejemske cene

prodam

Prodam ČEBER 120 - hrastov, veliko DEŽO, 1-m DESK za »solanje«, velik ASPARAGUS, več stenskih UR, BAKREN KOTEL 80 litrov, dva RADIA, čevljarški stroj CILINDER. Ul. XXXI. divizije 40, Kranj 5556

Poceni prodam dobro ohranjen KAVC. Naslov v oglašnem oddelku. 5557

Prodam rabljen KAVC po ugodni ceni. Cesta talcev 14, Kranj 5558

PSIČKO poceni prodam - lep nemški ovčar - stara 1 leto. Šenčur, Štefotova 8 5559

Ugodno prodam betonske PLOŠCE, v vseh je železo, in original italijansko ABARTHOVO izpušno cev za fiat 850. Ogled v četrtek popoldan. Pristov, Vrba 18, Žirovnica 5560

Prodam SLAMOREZNICO na motorni pogon. Tišler Franc, Kovor 3 5561

Prodam prvovrstne štajerske HRUŠKE za vlaganje - 4,50 din, Oprešnikova 12, Kranj 5566

Prodam HRUŠKE - tepke. Sp. Duplje 72 5568

Poceni prodam majhno LUTZOV PEČ in štedilnik GORAN. Jezerska c. 124 F 5569

Poceni prodam štedilnik GORENJE na trdo gorivo in električni štedilnik GORENJE. Hrastje 110 5570

Prodam električni ŠTEDILNIK GORENJE z garancijo, še čisto nov za 800 din. Kumar Emil, Preddvor 1 - Informacije hotel Bor tel. 45-011 5572

Prodam 1 kub. m macesnovih DESK 20 mm in 1 kub. m hrastovih PLOHOV za stopnice ter punte in bankine. Cesta na Klanec 34 5573

Prodam 6 tednov stare PRAŠICE. Senturska gora 24, Cerklje 5574

Prodam STROJ za izdelavo betonskih blokov. Jagodic, Cveto, Vodice 52 nad Ljubljano 5522

Prodam OTROŠKI GLOBOK VOZICEK. Britof 171, Kranj 5534

vozila

Kupim prikolico za osebni avto do 400 kg nosilnosti. Andrejka Jože, Bazoviška 4, Radovljica 5575

Prodam FIAT 750, letnik 70, za 13.500 din. Grad 15, Cerklje 5584

Prodam FIAT 850, letnik 1967, Dežman, Lancovo 10, Radovljica 5585

Prodam FIAT 750, letnik 1965, Ljubljanska 43, Radovljica 5578

Prodam AMI 6, letnik 1967, zelo dobro ohranjen. Kokol, Žabnica 42 5579

Prodam MORRIS 1100. Ogled vsak dan od 16. do 18. ure. Stara cesta 22, Kranj 5580

Prodam dobro ohranjen TRAKTOR »ELJHER« 28 KM. Mehalin Franc, Podgorje 94 5581

Prodam osebni avto RENAULT 16, tip 69. Ulica mladinskih brigad 18, telefon 23-243, popoldan 5582

Prodam SPAČKA, letnik 1972, po ugodni ceni. Tel. 24-064 5586
Prodam avto 1100 ER, letnik 1967. C. talcev 23/D 5587
Ugodno prodam VW, letnik 1964, stroj 1000, po generalni, registriran do 10. 7. 1974. Naslov v oglašnem oddelku. 5588

PINTAR LEON AVTOSERVIS Koroška 53a

Cenjenim strankam sporočam, da poleg popravil opravljamo za audije 80 tudi servise, pa naj bo to v garancijskem roku ali izven.

Voznikom VW priporočam, da se še pred zimo prepričate, če imate v redu zračne čistilce; posebno je to pomembno pri novih modelih, kjer ta sistem deluje na principu termostatov.

Se priporočam
Pintar Leon

kupim

Kupim 4 kub. m SUHIH BUKOVIH DRV. Kočila, Breznica 45, Žirovnica 5590

stanovanja

SOBO s souporabo kopalnice z možnostjo kuhanja na Bledu, Radovljici ali okolici potrebujeta zaročenca. Ponudbe pod »Opremljena ali neopremljena«. 5591

Študenta računalništva, solidna plačnika, iščeta v Kranju SOBO s souporabo sanitarij. Turk Franc, Martinjak 3, Cerknica 5592

zaposlitve

Iščem pohištvenega MIZARJA in VAJENCA za Mengeš. Naslov v oglašnem oddelku 5593

posesti

Kupim neopremljeno STANOVA-NJE ali staro manjšo HIŠO v Radovljici ali 7 km okoli Radovljice. Ponudbe pod šifro »Miren, gluhi, potrebuje za prihodnost«. 5546

V NAJEM dam celotno manjšo KMETIJO z živino in inventarjem ali posamezne njive. Senk Frančiška, Predoslje 96 5594

Markun Franc, proizvajalec WIP-PRO patentnih podstrešnih stopnic iz Ribnega pri Bledu - obveščam, da od 5. 10. 1973 dalje Kljun Vladimir iz Kranja ni več moj zastopnik. Zato naj se vsi interesi obrnejo direktno na zgoraj omenjeni naslov. 5440

Izdaja ČP »Gorenjski tisk«, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1. Stavek: ČP »Gorenjski tisk« Kranj, tisk: Združeno podjetje Ljudska pravica, Ljubljana, Kopitarjeva 2. - Naslov uredništva in uprava lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. - Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-801-10152 - Telefoni: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-190, uredništvo 21-835, novinarji 21-860, malooglasni in naročniški oddelki 21-194. - Naročnina: letna 60 din, polletna 30 din, cena za 1 številko 70 par. - Oproščeno prometnega davka po pristojnem menju 421-1/72.

Binom je domiselna novost - ležišče
Dvojna funkcija: fotelj - ležišče
Sodobna oblika
Solidna izdelava
Udobnost
Izredno nizka cena

din 990=

Lesnina

Kranj, Ljubljana, Celje, Maribor, Koper, Murska Sobota, Nova Gorica

nesreče

Padel v ovinku

V nedeljo, 23. septembra, ob 19.40 se je na cesti drugega reda na Škofjeloški cesti v Kranju pripetila prometna nezgoda zaradi vožnje z neprimerno hitrostjo. Voznik pony ekspresa Drago Kvas (roj. 1955) iz Kranja je peljal po Škofjeloški cesti, v levem nepreglednem ovinku pri gostilni Gaštej pa ga je zaradi neprimerne hitrosti začelo zanašati in je padel. Huje ranjenega so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Vožnja po levi

V nedeljo, 23. septembra, ob 20.45 se je na cesti tretjega reda med Trato in Češnjekom pripetila prometna nezgoda. Voznik mopeda Aleksander Peternej (roj. 1923) s Pšate je peljal proti Češnjeku. V ovinku je vozil po levi strani ceste, zato je trčil v motorno kolo, ki ga je iz nasprotne smeri pripeljal Marjan Zupan (roj. 1956) iz Cerkelj s sopotnikom Cirilom Polajnarjem prav tako iz Cerkelj. Pri trčenju so vsi trije padli in se laže ranili. Škode na vozilih je za 2500 din. L. M.

Zahvala

Ob smrti moje drage sestre

Marije Kokalj

C. na Belo 2, Kokrica

se iskreno zahvaljujem vsem sosedom, znancem in prijateljem za izkazano pomoč, izrečena sožalja in sočustvovanja ter za spremstvo na njeni zadnji poti.

Najlepša hvala gospodu župniku za opravljeni pogrebni obred.

Vsem še enkrat prav lepa hvala.

Žalujoča sestra Angela

Kokrica, dne 25. 9. 1973

OBČINSKI SODNIK ZA PREKRŠKE KRANJ

objavlja
prosti delovni mesti

dveh
administratorok

Pogoj: končana dveletna
administrativna šola

Ponudbe je treba poslati pis-
meno oziroma se zglasite
osebno pri občinskem sodniku
za prekrške v Kranju, Trg
revolucije 1.

DIMNIK SCHIEDEL JE OKROGEL, KAR DAJE TELE PREDNOSTI:

- odličan vlek zaradi najmanjše prostornine sten
- varnost obratovanja zaradi najmanjše kurilne površine
- enostavnost pri čiščenju

SCHIEDEL YUKAMIN

DIMNIK SCHIEDEL IMA ŠAMOTNI VLOŽEK, ODPOREN PROTI KISLINI, ZATO JE:

- odporen proti ognju, ker je izdelan iz visoko kvalitetnih glin in šamotov,
- odporen proti kislini, ker šamotni vložek propušta kislino pod 2,5 %
- varen pred zasajevanjem in zakišlevanjem, ker je šamotna cev odporna proti kislini in vlagi,
- temperaturno obstojen, odporen proti pritiskom in plinotesen, ker je sistem izredna konstrukcijska rešitev.

DIMNIK ŠT. 1

DIMNIK SCHIEDEL S ŠAMOTNIM VLOŽKOM JE MONTAŽNI DIMNIK IN JE:

- varčen zaradi hitre in enostavne montaže,
- varen pred ognjem, ker je večplastne konstrukcije s tesnilnimi fugami,
- varčen pri prostoru, ker je natančno izmerljiv in funkcionalen
- varčen pri ceni, ker je trajen in ga je mogoče hitro montirati in ima do 40 % boljše izgorevanje.

V EVROPI

SCHIEDEL—YU—KAMIN
PROIZVAJA, PRODAJA, MONTIRA,
UVAŽA in IZVAŽA
GRADBENO PODJETJE »GRADNJA«,
ŽALEC, v kooperaciji s
CINKARNO Celje, telefon 71-783, 72-227.

Prodajna mesta:

Napredek Domžale, Merkur Kranj — PE Kurivo, trgovsko podjetje ABC Tabor Grosuplje, Univerzal Jesenice, Gramex Jesenice, Murka Lesce, Gramex Ljubljana, LIP Ljubljana, Ljubljanske opekarne

Vlom v trgovino

V noči na petek, 21. septembra, je neznan vlomilec vlomil v blagovnico Mercator, TOZD Preskrba Tržič na Cankarjevi 1. Razbil je okno na južni strani in nato skozi kletne prostore prišel v pritličje in nato še v pisarne v prvem nadstropju. Uspelo mu je vlomiti v pisarno, kjer je v enem od predalov našel ključ od blagajne ter iz nje pobral okoli 30.000 din in 1543 avstrijskih šilingov.

Odkod strel

V četrtek, 20. septembra, okoli 18. ure je bila na polju na Kokrici ustreljena v desno stran prsi Antonija Senk (roj. 1944) iz Predoselj. Senkova je skupaj s sorodniki delala na njivi. Očividci so slišali oddaljen pok, ne vedo pa, iz katere strani je prišel. Ranjeno Senkovo so prepeljali v bolnišnico, vendar ni v smrtni nevarnosti. Preiskava o dogodku teče.

Zdravniška dežurna služba v Poljanski dolini

Od 28. septembra do 4. oktobra od 19. do 6. ure zjutraj bo dežurni dr. Bernik Karel, tel. 69-298, do Gorenje vasi, za ostali del doline, vključno Gorenjo vas, pa kličite Zdravstveni dom Skofja Loka, tel. 60-440.

V VSEH NAŠIH POSLOVALNICAH
NOVA
MODNA KOLEKCIJA JESEN '73

10 GLAS
Sreda, 26. septembra 1973

Industrija
bombažnih
izdelkov
Kranj

razpisuje v šolskem letu 1973/74
štipendije

- 1 štipendijo za šolanje na srednji tehniški tekstilni šoli v Kranju — tkalska smer
- 1 štipendijo za šolanje na dvoletni administrativni šoli v Kranju
- 1 štipendijo za študij na ekonomski fakulteti v Ljubljani
- 2 štipendiji za študij na FNT v Ljubljani — kemija, tekstilna tehnologija.

Kandidati naj dostavijo svojeručno napisane prošnje na naslov tovarne. Razpis velja 15 dni po objavi.

Iskra Commerce Ljubljana
v ZP Iskra Kranj

razširja svojo dejavnost na področju
uvoza, lokacija Kranj in vabi k sode-
lovanju nove sodelavce:

1. prodajnega ing. — ekonomista
za delo na področju uvoza
Pogoji: končana ekonomska ali elektro fakulteta II. stopnje, znanje enega svetovnega jezika, odslužen vojaški rok
2. komercialiste
za delo na področju uvoza
Pogoji: višja šola ekonomske ali tehnične smeri, znanje enega svetovnega jezika
3. referenta
za delo na področju komerciale
Pogoj: ekonomska srednja šola
4. administratorke
Pogoj: končana 2-letna administrativna šola
5. kurirja
Pogoj: šoferski izpit B kategorije
6. luknjačice
za delo pri avtomatski obdelavi podatkov
Pogoj: opravljen strojepisni tečaj

Za področje branžne prodaje pa ob-
javljamo prosto delovno mesto

7. projektanta
za projektiranje žerjavov
Pogoj: končana TSS elektro jaki tok

Ponudbe pošljite na naslov Iskra Commerce, Ljubljana,
Masarykova 15, Kadrovsko-socialna služba.

ŠD Sava Kranj

telovadna sekcija Partizan Stražišče

obvešča starše, cicibančke in ostale, da se
začne redna vadba v ponedeljek, 1. ok-
tobra 1973, z naslednjim urnikom:

ponedeljek od 19.30 do 20.30 rekreacija ženske
torek in petek od 17. do 18. ure cicibani
od 18. do 19.30 ure pionirji in pionirke
petek od 19.30 do 21.30 rekreacija člani.

Tekstilna tovarna
Sukno Zapuže,
p. Begunje na Gorenjskem

razpisuje delovno mesto
za prodajalno v Kranju,
Staneta Žagarja 48, in sicer:

1. poslovodjo prodajalne
z deljenim delovnim časom

Pogoji:
srednja komercialna šola ali poslovodska šola s 3 leta prakse,
KV prodajalec s 5 let prakse.
Prednost imajo kandidati s prakso v manufakturni stroki. Osebn
dohodek po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov in po prometu.
Nastop dela takoj.

Interesenti naj vložijo prošnje na Tekstilno tovarno Sukno
Zapuže, p. Begunje, najpozneje v 8 dneh po objavi razpisa.

Najboljši Triglavan Turk peti

Kegljiški kranjskega Triglava in ljubljanskega Maksa Perca sta bili tri dni prizorišči letošnjega posamičnega moškega prvenstva Slovenije v kegljanju. V tridnevni borbi za najvišji republiški naslov se je potegovalo 98 najboljših slovenskih kegljačev, ki so si pravico nastopa priborili na področnih tekmovanjih. Najvišji naslov si je prikegljal eden od najboljših slovenskih kegljačev član mariborskega Branika Miro Steržaj, ki je v Ljubljani podrl kar 1087 kegljev v Kranju pa 1050. Nasploh pa lahko rečemo, da je bilo letošnje prvenstvo najkvalitetnejše v zgodovini slovenskega, če ne tudi jugoslovanskega kegljaškega športa, saj je na primer v Kranju nad 1000 kegljev podrlo 18 kegljačev, nad 900

jih je bilo 57, nad 800 22 in le eden je pristal pod 800. O letošnji kvaliteti pa govori še en podatek, da je bilo lani na republiškem prvenstvu v Žalcu za dvaindvajset mest, kolikor se jih lahko udeleži državnega prvenstva, treba podreti nad 900 kegljev, letos pa za šestnajstotico — ne ve se, ali se jih je uvrstilo na državno prvenstvo 22 ali samo 16 — pa nad 1000.

Od letošnjih osemnajstih gorenjskih predstavnikov, — Triglavanov je bilo 11, Jeseničanov štiri in trije člani tržiškega Ljubelja, — se je najbolje odrezal Triglavan ter član državne reprezentance Jože Turk, ki je v dveh nastopih uspel podreti 2064 kegljev. Za presenečenje je poskrbel še mladi Kranjčan Marinšek, zasedel je 12. mesto, medtem ko je bil letošnji gorenjski prvak Jenkole (Triglav) enajsti. Če bo na letošnje državno prvenstvo, ki bo prihodnji mesec v Beogradu in Novem Sadu, odšlo le 16 prvouvrščenih bodo Kranjčani štirje, če pa bo ostalo od prvotnih 22, pa šest. Tem šestim se bo pridružil še Jeseničan Šlibar, ki je bil dvaindvajseti.

Rezultati v Ljubljani in Kranju: 1. Steržaj (Branik) 1087, 1050 — 2137, 2. Kačič (Zalec) 1034, 1038 — 2072, 3. Česen (Gradis) 1008, 1064 — 2072, 4. Miklavčič (Koper) 1038, 1027 — 2065, 5. Turk (Triglav) 1042, 1022 — 2064, 6. Lisjak (Izola) 1015, 1040 — 2055, 7. F. Mlakar (Konstruktor) 1042, 1006 — 2048, 8. Tomažič (Zalec) 1010, 1033 — 2043, 9. Belcjan (Gradis) 1015, 1021 — 2036, 10. V. Janša (Gradis) 1017, 1017 — 2034, 11. Jenkole (Triglav) 987, 1043 — 2030, 12. Marinšek (Triglav) 1030, 2022, 13. Kalanj (Konstruktor) 1001, 1020 — 2021, 14. Kante (Piran) 1012, 1008 — 2020, 15. Znidarič (Konstruktor) 1007, 1012 — 2019, 16. Bregar (Triglav) 1029, 978 — 2007, 17. Čulič (Ljubljana Center) 1014, 991 — 2005, 18. Mencinger (Ljubljana

na Center) 1002, 990 — 1992, 19. Prijon (Triglav) 997, 992, 1989, 20. Jereb (Triglav) 965, 1020 — 1985, 21. Urh (Celje) 978, 1005 — 1983, 22. Šlibar (Jesenice) 994, 979 — 1973. D. Humer

Tudi ženske za naslove SRS

Kegljišče Triglava bo v soboto in nedeljo spet prizorišče zanimivega kegljaškega obračuna. Za republiške naslove se bodo namreč pomerile ženske. Od Triglavank se jih bo za letošnji slovenski naslov potegovalo kar osem.

Za njimi pa bodo med tednom nastopili moški pari, ki se bodo borili za naslov gorenjskega prvaka. Prvenstvo bo samo v Kranju in ne tudi na Jesenicah kot so prvotno objavili. Torej za ljubitelje kegljanja spet obilo športnih užitkov.

Gorenjska košarkarska liga

Kladivar zmaga

Tekmovanje v gorenjski košarkarski ligi je v polnem teku. Borba za vrh je ogorčena in štiri kola pred koncem še najmanj štiri moštva lahko računajo na prvo mesto. V vodstvu je še naprej Beksl, ki v jesenskem delu tekmovanja ni izgubil še nobene tekme. Toda vprašanje je, če bo to mesto tudi obdržal, ker je na tekmi 1. kola Šenčur : Beksl za njih nastopil Alojz Poljšak, ki je spomladi nastopal za Triglav v I. A SKL.

Tudi presenečenj ne manjka. Mladi košarkarji iz Zirov igrajo odlično in so v prvih 4 kolih visoko premagali vse svoje nasprotnike. Napravili so tudi velik skok na lestvici, saj so s 6. mesta skočili na odlično 2. mesto. Tudi igralci Šenčurja igrajo dobro, saj so v 2. kolu presenetili mlade Triglavane. Preseneča pa tudi zelo slaba igra Trhlih vej. **Izidi 4. kola:** Gotik : Triglav B 50:56 (14:22); Trhle veje : Kladivar 75:89 (38:40); Šenčur : Radovljica 59:56 (36:24); Sava : Gorenja vas — preloženo.

Lestvica:

1. Beksl	11	8	3	665:492	16
2. Kladivar	12	7	5	904:756	14
3. Triglav B	10	7	3	545:525	14
4. Šenčur	12	6	5	660:669	12
5. Gotik (-1)	10	6	4	535:527	11
6. Radovljica	11	5	6	653:675	10
7. Gorenja vas	9	4	5	466:485	8
8. Trhle veje	11	3	8	575:718	6
9. Sava B (-1)	11	2	9	542:670	3

J. Ažman

Dvoboj strelskih ekip Celovca in Kranja se je končal neodločeno. V tekmovanju s pištolo so bili boljši Kranjčani, s puško pa gostje. Od leve proti desni: trije člani Celovca, četrti pa je Kranjčan Vinko Frelih. — Foto: B. M.

Zmaga prijateljstva in mirnega sožitja

Kranjski strelci so preteklo nedeljo sprejeli v goste reprezentanco Celovca in se z njo pomerili v streljanju s standardno zračno puško in s pištolo. Tako so s tem dvajstim srečanjem dokazali, da kljub nedavnim dejanjem skrajnežev v sosednji Avstriji hočejo ostati dobri prijatelji, saj so odločno proti vsemu, kar bi lahko porušilo dobre sosedske odnose med obema državama. Predsednika strelskih zvez g. Leitner iz Celovca in tov. Laknar iz Kranja sta v svojih nagovornih obdobjih počelje ljudi, ki na vsak način skušajo postaviti med oba naroda pregrade. Predsednik celovške strelske zveze je ob koncu dejal: »Res je, da je s puško zmaga ekipa Celovca in da so bili s pištolo boljši Kranjčani, vendar je še pomembnejše nekaj drugega. To je zmaga prijateljstva, h kateremu je vsak nastopajoči dodal svoj delček. Želimo nadaljevati pot skupnega razumevanja, zato vabimo ekipo Kranja na naslednje srečanje prihodnje leto v Celovcu.« Letošnje tekmovanje je pokazalo, da postajata obe ekipi vse bolj izenačeni in da bodo prihodnji dvoboji še bolj zanimivi. Tako so po nekajletnih zaporednih zmagah kranjski strelci morali priznati premoč gostov v streljanju s puško, vendar pa se jim je posrečilo zmagati s pištolo. Kot posameznika sta bila najboljša Heyssterjeva s puško in Pernegg s pištolo (oba Celovec) med Kranjčani pa Malovrh (puška) in Peternel st. (pištola). Presenetil nas pa je zlasti Peternel ml., ki se je

s pištolo uvrstil na odlično 4. mesto, čeprav je letos prvič nastopil na tem dvoboju.

Rezultati: Ekipno — puška

1. Celovec	2760	krogov
2. Kranj	2715	krogov

Posamezno — puška:

1. Heyslerjeva	(C) 368
2. Malovrh	(K) 362
3. Natmessnig	(C) 359
4. Rozman	(K) 358
5. Pirkerjeva	(C) 347

itd.

Ekipno — pištola:

1. Kranj	1433
2. Celovec	1395

Posamezno — pištola:

1. Pernegg	(C) 377
2. Peternel st.	(K) 372
3. Prestor	(K) 358
4. Peternel ml.	(K) 354
5. Telsnig	(C) 354

itd.

Kranjski strelci se bodo v prihodnjih dneh pripravljali še na trobojni reprezentanci Furlanije—Julijske Krajine, Koroške in Gorenjske, ki bo že prihodnje nedeljo v St. Vidu (St. Veit) na Koroškem. Na tem srečanju se bodo ekipe pomerile med seboj v streljanju s standardno malokalibrsko puško in pištolo. Tudi to tekmovanje je postalo že tradicionalno, saj bo v nedeljo na sporedu že enajsti trobojni.

B. Malovrh

Lozarjev memorial za SD »Iskra«

Pet ekip kranjskih strelskih družin se je pretekli četrtek pomerilo na malokalibrskem strelišču v kanjonu Kokre v streljanju s serijsko MK puško za prehodni pokal »Lozarjevega memoriala«. To tekmovanje prireja SD »Iskra« v spomin na nekdanjega predsednika družine Dušana Lozarja. V devetih dosedanjih srečanjih je bila najuspešnejša ekipa »Iskra«, ki je pokal osvojila štirikrat in je imela zato še največ možnosti, da ga s ponovno peto zmago osvoji v trajno last. Tekmovalcem te družine:

Černetu, Rozmanu, Frelihu in Malovrhu je to uspelo na jubilejnem 10. srečanju.

Rezultati ekip: 1. SD »Iskra« 879; 2. SD »T. Nadižar« 865; 3. SD »S. Kovačič« 855; 4. SD »F. Mrak« 799; 5. SD »Sava« 687.

Kot posameznik je najboljši rezultat dosegel Franc Peternel st. (SD »Sava«), ki je pristreljal 256 krogov, na odlično 4. mesto pa se je uvrstil najstarejši aktivni tekmovalac v Kranju 70-letni Stane Košnik z 228 krogi od 300 mogočih. B. Malovrh

Gorenjska rokometna liga

Krvavec : Kr. gora 22 : 22

Tudi četrto kolo v prvi gorenjski rokometni ligi nam je postreglo z nekaj zanimivimi srečanji. Cerkljanski Krvavec je v igri s Kranjsko goro osvojil prvo prvenstveno točko. Gorenjski sejem pa se je spet moral do dobra namučiti, da je premagal solidno moštvo Save B. V tržiškem derbiju pa je imel več sreče kriški ligaš.

Izidi: Krvavec : Kranjska gora 22:22 (12:7); Jesenice : Veterani 20:8 (19:4); Storžič : Radovljica 18:15 (10:8); Sava B : Gorenjski sejem 23:25 (12:12); Tržič B : Križe B 12:13 (3:6).

Lestvica:

Kr. gora	4	3	1	0	75:43	7
Gor. sejem	4	3	1	0	104:79	7
Jesenice	4	3	0	1	89:66	6
Veterani	4	3	0	1	84:72	6
Storžič	4	2	1	1	55:59	5
Križe	4	2	0	2	61:75	4
Radovljica	4	1	0	3	63:81	2
Sava B	4	1	0	3	75:96	2
Krvavec	4	0	1	3	64:90	1
Tržič B	4	0	4	62:77	0	

Lestvica:

Zabnica A	4	4	0	0	96:45	8
Preddv. B	4	4	0	0	102:60	8
Duplje B	4	2	0	2	100:86	4
Besnica (-1)	3	2	0	1	59:40	3
Radovljica B	4	1	0	3	70:81	2
Zabnica B	3	1	0	2	61:81	2
Alples B	3	1	0	2	43:74	2
Šešir B (-1)	3	1	0	2	36:44	1
Dij. dom	3	0	0	3	46:102	0

—dh

GLAS 11

Sreda, 26. septembra 1973

Šport med vikendom

NOGOMET — Spet črna nedelja za gorenjske predstavnike v zahodni conski ligi. Od treh srečanj so iztržili le točko. Kranjska Sava je kljub boljši igri prepuščala točko tacevski Savi, Tržič je bil poražen na domačem terenu v igri z Unjarjem, Triglav pa je klonil v Litijo. **Izidi:** Sava (Kranj) : Sava (Tacen) 0:0, Tržič : Unjar 2:3 (1:2), Litija : Triglav 3:2 (1:2). Po četrtem kolu je Triglav na četrtem mestu, Tržič je peti, Sava pa deveta.

KOŠARKA — V derbiju I A moške republiške lige Triglavu na Vrhniki ni uspelo, da bi se domačim masčevali za poraz s prvega dela prvenstva. S tem porazom so Triglavani po vsej verjetnosti zapravili prvo mesto. V I B ligi je loški Kroj brez težav premagal Postojno, v ženski ligi pa je Kroj izgubil z Ježico, Etiketa pa je odvzela točki Postojni. **Izidi:** moški — Vrhnika : Triglav 70:61 (37:21), Kroj : Postojna 80:58 (41:33), ženske: Ježica : Kroj 74:71 (36:35), Postojna : Etiketa 36:62 (16:25).

ROKOMET — Dekleta Alples so bila tudi v četrtem kolu uspešne v II zvezni ženski ligi. Na domačem terenu so prepričljivo opravile z Jedinstvom. V moški republiški ligi pa je edini gorenjski ligaš osvojil obe točki v igri z ajdovskim Mlinotestom. **Izidi:** Alples : Jedinstvo 19:5 (9:4), Tržič : Mlinotest 22:15 (8:7).

NAMIZNI TENIS — Namiznoteniški klub Triglav je bil organizator prvega republiškega pozivnega turnirja članic prve skupine. V odsotnosti reprezentantke Jelerjeve in mladink Olimpije Šrucove in Kalanove je prvo mesto osvojila Martinčeva (Olimpija). **Vrstni red:** 1. Martinec (Olimpija) 8:1 (17:5), 2. Zakožič (Triglav) 7:2 (15:8), 3. Veratovšek (Olimpija) 7:2 (16:8), 4. Langerholz (Ilirija) 6:3 (15:8), 5. Žerovnik (Triglav) 6:3 (15:8), 6. Jakopin (Triglav) 4:5 (9:10), 7. Lj. Novak (Triglav) 3:6 (6:14), 8. Petračič (Fuzinar) 3:6 (9:13), 9. D. Jeler (Olimpija) 1:9 (4:16), 10. Režonja (Fuzinar) 0:10 (1:18). —dh

Na letališču Alpskega letalskega centra v Lescah se je v nedeljo končalo že peto po vrsti tradicionalno tekmovanje modelarjev v F3A kategoriji radijsko vodenih akrobatskih modelov letal. Znova, tako kot tudi prejšnja leta je zmagal odlični avstrijski modelar Hanno Pretner. Najboljši Jugoslovani je bil Kranjčan Franc Markun na solidnem šestem mestu. On je bil tudi najboljši na svetovnem prvenstvu, ki se je končalo 16. septembra v Gorici. V zelo hudi konkurenci blizu 100 modelarjev iz 28 držav je zasedel 32. mesto, Jugoslavija pa je bila ekipno 16. Za naše barve sta tekmovala še Kranjčan Merše in Ljubljčan Bohm. 32. mesto Markuna v Gorici in šesto v Lescah je brez dvoma že uspeh, saj morajo naši modelarji uvažati ves material, cena kompletnega aviona z vodenjem pa se giblje blizu 10.000 novih dinarjev.

Rezultati za pokal Blede: 1. Hanno Pretner (Avstrija) 13790, 2. Harold Necker (ZRN) 13390, ... 6. Franc Markun 10810, 10. Milan Merše (oba Kranj) 9800, 13. Tomaž Bohm (Ljubljana) 8105, 16. Branko Poličar 6370. — M. Hudovernik

Kranjčan Franc Markun šesti

Voda preplavila Zgornje Duplje

Nadaljevanje s 1. str.

Včeraj zjutraj so nam iz Zgornjih Dupelj sporočili, da je voda preplavila vaška pota, vrtove ter vdrla v kleti in kletne garaže v spodnjem delu naselja. Ker ilovnata zemlja vode ne požira, je udarila na dan tudi talna voda. Ko sva s fotoreporterjem včeraj okrog pol enajstih prišla v Duplje, je po ulicah drla voda. Stanovalci okrog 30 hiš v spodnjem delu Zgornjih Dupelj so jo skušali z najrazličnejšimi pregradami in upanjem odvrniti, vendar je v trenutku zalila vrtove, kleti in garaže. Jožeta Vrtača so ob pol petih zjutraj opozorili, da mu je voda zalila garažo, v kateri je stal osebni avto. S traktorjem so ga zadnji trenutek privlekli na plano. Do nekaterih hiš se lahko pride le v gumijastih škornjih. Anica Verdir, Zgornje Duplje 13, je pripovedovala in pokazala, da je v njeni kleti najmanj meter vode. V kleti imajo butare, krompir in ostalo ozimnico, ki plava po gladini. Voda je vdrla tudi v klet Pavla Grašiča in Jožeta Otoničarja, ki je imel v kleti celotno ozimnico, premog, drva itd. Škoda, katere posledice se bodo pokazale še kasneje na zidovju in ostali opremi, je precejšnja. Sinoči se je sestal v Dupljah poseben odbor, ki bo skušal oceniti škodo in predlagati rešitev, da takšnih poplav ne bo več.

Pri stanovanjski hiši Jožeta Otoničarja, Zgornje Duplje 65, je voda skoraj do polovice zalila vhod v garažo

»Ob vsakem večjem deževju prihumi iz Uden boršta v Zgornje Duplje hudournik. Kanalizacija v zgornjem delu vasi vode ne more požreti, jarek ob cesti se napolni in odvečna voda steče po vasi. To se redno dogaja vsake štiri ali pet let. Nagaja nam še talna voda, ker je zemljišče ilovnato,« sta pripovedovala Janez Gradšar, Zg. Duplje 70, in Pavel Grašič. »Osnovni smo iniciativni odbor, ki bo pripravil vse za rešitev tega problema. Vodo želimo speljati ven iz vasi in povečati kanalizacijo v zgornjem delu vasi. Sami smo pripravljene prispevati denar, vendar velike investicije ne bomo zmogli. Vodna skupnost je menda enkrat že imela nekaj denarja za rešitev tega problema, vendar se ni nič uresničilo. Pričakujemo, da nam bodo pomagali sedaj, saj so sedanje in pretekle poplave dovolj veliko opozorilo. Hudournik pa ni vdrl le v kleti in garaže, temveč tudi v hleve, gostilno in celo na pošto. Pismo noša je zjutraj komaj rešil poplavo v prostorih dupljske pošte.«

Okrog poldneva je voda v Zgornjih Dupljah še vedno naraščala. Vaščani, ki zjutraj še niso slutili nevarnosti, so se na opozorilo začeli vračati iz služb, da bi iz kleti rešili tisto, kar se še da.

Besedilo: J. Košnjek
Fotografije: F. Perdan

Načrtnejše politično izobraževanje

Te dni je v mladinskem domu v Bohinju tridnevni seminar o idejno-političnem usposabljanju v Zvezi komunistov. Seminar je namenjen predsednikom ustreznih komisij pri občinskih konferencah ZKS, prireja pa ga komisija za idejno-politično usposabljanje pri CK ZKS. Predavatelji na seminarju so Franc Šetinc, dr. Boris Majer, Emil Rojc, Mitja Rotovnik, Jože Šter in Marjan Lah. Seminar pomeni uvod v nastopajočo izobraževalno sezono, v kateri naj bi idejnemu usposabljanju v organizacijah ZK posvetili veliko več pozornosti kot doslej.

Srečanje civilnih žrtev vojne

V soboto, 15. septembra, je bilo v Dolenjskih Toplicah tovariško srečanje invalidov civilnih žrtev vojne osnovne organizacije Kranj. Srečanja se je udeležilo, tako nam pišeta J. S. iz Kranja in J. Z. z Jesenic, 79 invalidov iz vseh gorenjskih občin. Tovariškega srečanja so se udeležili tudi predstavniki osnovnih organizacij civilnih žrtev vojne iz Nove Gorice, Ljubljane in Novega mesta. Udeleženci srečanja so razpravljali o delu svoje organizacije, o vlogi invalidov civilnih žrtev vojne ter o statusu v naši zakonodaji in ustavi. Sprejeli so tudi sklep, da se invalidi kategorije civilne žrtve vojne preimenujejo v civilne invalide vojne. S tovariškega srečanja so poslali pozdravno pismo tov. Titu, predsedniku skupščine republike Slovenije Sergeju Kraigherju in republiškemu odboru Zveze borcev Slovenije.

ustave. Bolj občane zanima, kakšna bo bodoča organiziranost občine in krajevne skupnosti, kakšni bodo odnosi med občino in krajevno skupnostjo in predvsem, kakšno bo financiranje krajevnih skupnosti. S tega področja je tudi precej predlogov. Tako so v Ljubnem na primer predlagali, da bi vsaka (manjša) krajevna skupnost v občini izvolila svojega delegata, ne pa več manjših skupnosti delegacijo. Na Mlinem pa so predlagali, da bi poleg že obstoječih interesnih skupnosti v občini ustanovili še interesno skupnost za požarno varnost. Marsikje na terenu se tudi zavzemajo, da bi tako imenovano delavsko oziroma notranjo kontrolo uvedli tudi v družbenih službah. Sicer pa, na kratko povedano, povsod pozdravljajo predlagana ustavna določila, vendar pa marsikje glede na izkušnje iz preteklosti dvomijo o njihovi dosledni uresnitvi.

NACE PAVLIN, vodja pravnega oddelka v Iskri, razlaga besedila, ki so v razpravi, v manjših delovnih organizacijah:

»Pravzaprav sem presenečen, da precej zaposlenih v manjših delovnih organizacijah v kranjski občini precej dobro pozna nekatera določila v dokumentih, ki so pravkar v razpravi. Najbrž zato, ker je o posameznih poglavjih precej pisalo časopisje, po drugi strani pa se tudi v manjših delovnih kolektivih že kažejo priprave na usklajevanje samoupravnih aktov z bodočo ustavno ureditvijo. Večino najbolj zanima, kako bo v prihodnje deloval delegatski sistem, kako bodo po novem organizirana podjetja in kakšno bo razpolaganje s sredstvi. Domala povsod predlagajo, da mandat članov delavskih svetov ne bi bil omejen in ne bi trajal le dve leti. Zavzemajo se tudi, da kadrovske sestave ne bi pri volitvah upoštevali le v delovnih organizacijah, marveč naj bi bili kadrovske strukture primerno zasledeno tudi občinski in drugi samoupravni organi. Razen tega pa so se v vseh osmih manjših delovnih organizacijah, kjer so bile takšne razprave in v katerih sem sodeloval, močno zanimali tudi za bodočo občinsko ureditev in za samoupravne interese skupnosti.«

JANKO ROZMAN, član aktiva za razlaganje ustavnih predlogov v radovljiški občini:

»Na terenu v radovljiški občini, kjer so razprave dobro obiskane, ni kaj dosti vprašanj in pripomb na predložena osnutka zvezne in republiške

TINE KOKELJ je vodil javno razpravo v Žireh:

»Razprave se je udeležilo okrog štirideset občanov. Z osnutkoma zvezne in republiške ustave so se v glavnem strinjali. Več pripomb pa so imeli ob občinskem statutu. Te so se nanašale na organiziranost občinske skupščine in občine ter pristojnosti občine in krajevne skupnosti. Največ zanimanja pa so zbudili novi družbenoekonomski odnosi med občino, krajevno skupnostjo in temeljnimi organizacijami združenega dela. Javna razprava je tudi dokazala, da občani in delovni ljudje vidijo v novi ustavi velik napredek v družbenem in samoupravnem razvoju. Prepričani so, da se bodo vprašanja, ki so se do sedaj reševala počasi in izven interesov delovnih ljudi, reševala hitreje, ob sodelovanju delavcev in po samoupravni poti.«

A. Žalar — L. Bogataj

25 let dela v jeseniški bolnici

Primarij dr. Franc Brandstetter je eden izmed maloštevilnih zdravnikov, ki je v Splošni bolnici Jesenice vse od njenega začetka, od ustanovitve pred 25. leti. Vsa ta leta je predstojnik internega oddelka, oddelka, ki prav po njegovi zaslugi velja za enega najboljših. Kot prvi predstojnik tega oddelka, prvi in edini zdravnik ob njegovi ustanovitvi, je vložil nemalo svojih prizadevanj in truda v sam razvoj, izoblikovanje in izpopolnjevanje kadrov, s katerimi je delal. Nemalo je zdravnikov — specialistov, ki so dosegli svoj cilj prav z njegovo pomočjo in znanjem, ki ga je velikodušno delil, nemalo je bolnikov, ki ga poznajo kot odličnega zdravnika. Preprostega, razumevajočega, pozornega, z nenehno skrbjo za zdravje svojih bolnikov in za njihovo čimprejšnje ozdravljenje.

Predstavitelj primarija dr. Franceta Brandstetterja kot osebnost ni sprva lahko, ob koncu pogovora z njim pa se nenadoma zaveže, da se je popolnoma in povsem predstavil sam, čeprav je o sebi spregovoril le malo besed. »Včasih pa moraš biti malo strog,« je dejal s svojim mirnim glasom. In to je bilo vse, kar je dejal o sebi in o svojem odnosu do sodelavcev. In potem je že spet in spet govoril o nas, o oddelku, o svojih bolnikih, prizadevanjih za čimboljšo opremo, o bolnici nasploh. Nikoli ni rekel: sam sem, sam bom. Vedno je dejal: mi, moji sodelavci, vsi. »Na začetku smo se bili vsi resnično prizadevali, da bi bil naš oddelak dober, da bi vsi zadovoljivo opravljali svoje delo,« je dejal. Kljub temu, da je bil v začetku edini, pionir, dve leti neprekinjeno na nočnem in dnevnem dežurstvu, da je delal s svojim EKG, ker ga bolnica tedaj še ni imela. Kljub temu, da je on sam, edini, vzgajal ob svojem delu kader, edini skrbel in v veliki meri poskrbel, da je interni oddelak danes sodobno opremljen.

Primarij dr. Franc Brandstetter se je rodil v Ljubljani, kjer je tudi študiral. Delal je po raznih klinikah v Švici, Italiji in Nemčiji, v Ljubljani in nazadnje 25 let v Splošni bolnici

na Jesenicah. Tu je v letih svojega dela postal priljubljen, tako med sodelavci kot med bolniki. Priljubljen zato, ker je bil njegov odnos do bolnikov vedno tako človeški, zato, ker je odlični zdravnik, zato, ker je vedno želel, da bi vsi izpopolnili znanje. Prav vsako jutro se zbere osebe internega oddelka in prav vsako jutro se s svojim predstojnikom pogovore o vsem: bolnikih in raznih drugih vprašanjih. In primarij zna upoštevati vsako mnenje, veda je prav vsako delo na oddelku težko in naporno. Zato ni čudno, da so odnosi med vsemi kot tudi z drugimi oddelki zelo dobri.

Letos odhaja primarij dr. France Brandstetter v svoj zaslužni pokoj. Pošteno je pred 25. leti zaoral ledino, pošteno in zagnano je delal vsa ta leta s enim samim in edinim ciljem: pomagati bolnemu. Ime Splošne bolnice Jesenice bo za vedno povezano tudi z njegovim imenom, saj je prav v njej in zanjo verne in zvesto opravljal svoje humano poslanstvo. D. Sedej

Otvoritev obnovljenega Pogačnikovega doma na Kriških podih

Na nadmorski višini 2052 m, kjer stoji Pogačnikov dom, je preteklo nedeljo predsednik planinskega društva Radovljice Miha Finžgar pozdravil udeležence proslave, med katerimi sta bila tudi dr. Boris Zihler in predsednik planinske zveze Slovenije dr. Miha Potočnik. 6. oktobra bo preteklo 22 let, odkar se je Jože Pogačnik, tedanji predsednik gospodarske komisije pri PZS na poti na otvoritev novo zgrajenega doma na Kriških podih smrtno ponesrečil. Dom bi sicer nosil ime Radovljiški dom, pa so ga na dan otvoritve preimenovali v Pogačnikov dom. To pomembno obletnico so udeleženci počastili z

enominutnim molkom. Na otvoritvi je govoril dr. Boris Zihler, ki je tudi pred 22 leti odprl Pogačnikov dom. Po 22 letih dela planinske organizacije je dom na Kriških podih dobil dragoceno sodobno opremo. Dobil je vodovod v dolžini 1 km, agregat za lastno električno razsvetlavo, umivalnice in kopalnico, novo streho iz skodel, strelovod in prostor za agregat.

K sredstvom v višini 630.000 din je prispevala 480.000 din PZS, ostalo pa so lastna sredstva društva. Poleg tega so člani PD Radovljica opravili tudi 1450 prostovoljnih delovnih ur. M. F.